

પ્રણા

સર્વત્ર પ્રકાશ થવા દો
૨૦૧૮

॥ प्रार्थना ॥

ब्रह्मविद्यां नमस्कृत्य मदगुरोः चरणौ तथा ।
ज्ञानप्राप्त्यर्थं प्रस्थानं राजमार्गं करोम्यहं ॥
संतुष्टोऽहं कृतज्ञोऽहं कृतार्थोऽहं पुनःपुनः ।
प्राण नाद तेजोऽतीताम् ब्रह्मविद्यां नमाभ्यहम् ॥

॥ प्रार्थना ॥

ब्रह्मविद्यां नमस्कृत्य भद्रगुरोः चरणौ तथा ।
ज्ञान प्राप्त्यर्थं प्रस्थानं राजमार्गं करोम्यहं ॥
संतुष्टोऽहं कृतज्ञोऽहं कृतार्थोऽहं पुनःपुनः ।
प्राण नाद तेजोऽतीताम् ब्रह्मविद्यां नमाभ्यहम् ॥

भावार्थ : ब्रह्मविद्याने तेम ज मारा गुरुनां चरणोने वंदन करीने (आत्म) ज्ञानप्राप्ति भाटे हुं (अष्टांग) राजमार्ग पर मारा प्रवासनी शङ्खात करुं छुं.
वारंवार भने अत्यंत आनंद अने कृतज्ञाता जणाए छे, भने (थयेती ज्ञानप्राप्तिथी) अत्यंत कृतार्थता जणाए छे अने हुं प्राण, नाद अने तेजस्थी परे ओवी ब्रह्मविद्याने वारंवार नमस्कार करुं छुं.

ध्येय

सभग्र भानवज्ञातिनो
शास्त्रिक, भानसिक अने
आध्यात्मिक विकास

कार्य

ब्रह्मविद्याना शास्त्रानो
प्रचार, प्रसार अने
शिक्षण

વેબસાઈટ

બ્રહ્મવિદ્યા
આરોગ્ય અને ચશની
તમારી ગુરુચાવી

બ્રહ્મવિદ્યા : આધ્યાત્મિક શ્રસન, ધ્યાન અને વ્યાચામની યોગ પદ્ધતિ

ઉત્કૃષ્ટ પ્રતિસાદ

જાન્યેમ્બર ૨૦૦૪ માં વેબસાઈટ શરૂ કર્યા પછી, મુલાકાતીઓનો પ્રતિસાદ સતત વધતો રહ્યો છે. અમે સૌનો આભાર માનીએ છીએ. અમે આશા કરીએ છીએ કે તેમને આ અભ્યાસક્રમ માં જોડાવાની પ્રેરણા મળે. હાલમાં દર મહિને હજારોની સંખ્યામાં લોકો વેબસાઈટની મુલાકાત લે છે. તેઓ દુનિયાના વિવિધ પ્રાંત અને પ્રદેશના વાસી છે. પત્રવ્યવહાર (Correspondence) કોર્સ ની ઓનલાઈન રજિસ્ટ્રેશન સુવિધા વેબસાઈટ પર ઉપલબ્ધ છે.

Visit www.brahmavidya.net

Visit us on Facebook

<https://www.facebook.com/BrahmavidyaSadhakSangh>

Follow us on Twitter

<https://twitter.com/BrahmavidyaSS>

Visit us on YouTube

<https://www.youtube.com/c/brahmavidyasadhaksangh>

ઓફિસ સરનામું

થાણા

દંટાળી પ્રાસાદ, ફ્લેટ નં. ૧૧/૧૨, ૧૮ માળો, તંડી હર્બલના ઉપર,

દંટાળી, થાણા (પ.) ૪૦૦ ૫૦૨

ફોન : ૦૨૨-૨૫૩૩૮૮૭૭, ૨૫૩૪૭૭૮૮

સોમધી શાનિ ૧૦ થી ૫

પૂના

૧૧૪૨, સદાશિવ પેઠ, શરુંતલા અનેંત એપાર્ટમેન્ટ, પૂના ૪૧૧૦૩૦

ફોન : ૦૨૦-૨૪૪૫૪૪૦૨

સોમધી શાનિ ૧૦ થી ૧ અને ૪ થી ૭

બોરિવલી

ફોન : ૯૮૨૨૬૫૩૬૫

દ્રસ્ટી

જયંત દિનેકર

સવિતા સુણે

કલ્પના રાઠલકર

સ્વાતી જોગ

સંજય સાણે

જયંત ગોરે

રમેશ કરંડીકર

શિક્ષકો

આયા ડેસાઈ

સુનિતા ગુરવ

વિનય રાઠોડ

રીતા પંડ્યા

કાર્યકારણી સદસ્ય

અધ્યક્ષ : સંજય સાહે

સચિવ : જયંત ગોરે

ખજાનચી : હેમંત લાગ્નુ

પ્રજા મંડળ

માર્ગદર્શક : જયંત દિવેકર

સંપાદક : સુનિતા ગુરવ

મુખપૃષ્ઠ : સારથી એંટરપ્રાઇસ

મુદ્રણ : સુંદરમુ

ડિક્રાઇન : મલ્ટીલિંગ્યલ

પ્રજા મંડળ : જચદીપ શાહ, નવનીત પારેખ, નમ્રતા જોગીદાસાણી,
પરાગ પુરોહિત, ઉમેશ ધૂવ, નીલા ધૂવ, મીના ગાલા, અમૃત શાહ,
વિપુલ શાહ, રીટા ધૂવ, પ્રજા પટેલ, બિના પારેખ

કાર્યાલય વ્યવસ્થા

લક્ષ્મીકાંત ભગારે, ભગવાન લોણાકર, રઘી સકપાળ, સુનિલ તિરાસે,
મધુકર ડોલારે, અનિલ વિનેરકર, સમૃદ્ધિ મિત્રી

મહત્વની સૂચના :

અનેક સાધકોને બ્રહ્મવિદ્યાની સાધનાથી શારીરિક અને માનસિક સ્વાસ્થ્ય સુધરેલું
દેખાઈ આવે છે. કેટલાક સાધકોને તેમની બીમારીમાં નોંધપાત્ર સુધારો દેખાઈ
આપેલ છે. બ્રહ્મવિદ્યા સાધક ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ, સાધકોને તે છતાં સલાહ આપે છે કે
તેમણે યોગ્ય વૈધકીય સલાહ ભૂયાન સિવાય તેમની દવાઓ બંધ ન કરવી.

અનુક્રમણિકા

જ્ઞાનપ્રકાશ / કાર્યપ્રકાશ :

1. આરોગ્ય અને યશની તમારી ગુરુચાવી	.....	1
2. સર્વત્ર પ્રકાશ થવા હો	.....	3
3. પત્ર છીંગ બ્રહ્મવિધા શીખો	.....	7
4. આરોહણ આશ્રમ: બ્રહ્મવિધાના સાધકોની સ્વપનપૂર્તિ	.....	8
5. જીવનની વ્યવસ્થા, સુસંગતતા અને સૌંદર્ય	.....	10
6. કલ્પના: અદ્ભુત કલાકાર...?	.....	12
7. આનંદનો સુદ્દ્યમાર્ગ	.....	15
8. વિચાર અને કલ્પના	.....	17
9. બ્રહ્મવિધા: યશરસી જીવનની કલા	.....	19

વિધાર્થીઓના અનુભવો :

10. બ્રહ્મવિધા : રાજ્માર્ગ તરફ નવું પગલું	.....	20
11. બ્રહ્મવિધા : નવજીવન	.....	20
12. કલ્પના : અદ્ભુત કલાકાર	.....	21
13. બ્રહ્મવિધા : અટલે અદ્ભુત યોગશાસ્ત્ર	.....	21
14. ધૈર્ય અને શક્તિનો ગુણ વધ્યો	.....	22
15. મનોભળ	.....	22
16. બ્રહ્મવિધા જીવનનું આયમોલ રણ	.....	23
17. સનાતન વિધા	.....	23
18. આરોગ્ય સંપત્તિ જીવન	.....	24
19. બ્રહ્મવિધા : જીવનની નવી દર્શિકોએ	.....	24
20. સક્ષમ	.....	25
21. હું સંતુષ્ટ હું	.....	25
22. આતારિક બદલ	.....	26
23. બ્રહ્મવિધા : જીવન જીવાની કળા	.....	27
24. નવી દિશા	.....	28
25. બ્રહ્મવિધા : સફળતાની ગુરુચાવી	.....	28
26. બ્રહ્મવિધા : જ્ઞાનની ગંગા	.....	29
27. Toll Free Helpline No: બ્રહ્મવિધા	.....	29
28. બ્રહ્મવિધા અને હું	.....	30
29. અનરી જ્યોત	.....	31
30. બ્રહ્મવિધાનું પવિત્ર ઝરણું	.....	32
31. સ્વયંપ્રકારિત	.....	33
32. આભ્યવિશ્વાસ	.....	34
33. સર્વત્ર પ્રેમ અને પ્રકાશ પ્રસરાવવાની	.....	34
34. મારી ઈરણી	.....	35
35. કૃતજ્ઞતાની ભાવ	.....	35
36. સાધનાનો પ્રમાણ	.....	36
37. ધ્યેય	.....	36
38. સમતાનો ગુણ વધ્યો	.....	37
39. આભાર	.....	37
40. પ્રેરણા	.....	38
41. તરસે શ્રી ગુરુએ નમઃ	.....	39
42. સુવર્ણસંદર્ભી	.....	39
43. સક્રાણાભક્ત ભાવના	.....	40
44. બ્રહ્મનું જ્ઞાન	.....	40
45. આભોવકાસ	.....	41
46. નવી વળાંડ	.....	41
47. STRUGGLE ENDS WHEN GRATITUDE BEGINS	.....	42
48. સ્કૃતિ	.....	42
49. આનંદયાત્રા	.....	43
50. શીજવા જેવું અમૂલ્ય જ્ઞાન	.....	44
51. પ્રભુપદા	.....	44
52. આનંદી જીવન	.....	45

સંપાદકીય...

આદરણીય વાંચકો, સપ્રેમ નમસ્કાર!

બ્રહ્મવિદ્યા સાધક ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ તરફથી પ્રકાશિત થનારી ગુજરાતી “પ્રજા”, વાર્ષિક પુસ્તિકાનું આ બીજું પ્રકાશન વર્ષ છે.

“પ્રજા” પ્રકાશન એટલે દર વર્ષ બ્રહ્મવિદ્યાનો વધતો પ્રસાર, સંસ્થાના કાર્યક્ષેત્રમાં થયેલી ઉભ્રતિ અને આ શાસ્ત્રનો યોગ્ય ઉપયોગ બતાવનાર ગાફ છે. પ્રજા પ્રકાશન એક આનંદોત્સવ છે કારણ આપણા સર્વ સાધકોની હાજરીમાં આદરણીય શ્રી જ્યંત દિવેકર સરના હસ્તે ગુજરાતી પ્રગત મેળાવડામાં “પ્રજા” પ્રકાશન થાય છે.

આપણા બધાને એમ લાગે છે કે આપણું જીવન આરોગ્યસંપદ, અને સુખી હોવું જોઈએ તેના માટે આપણે ધાણા પ્રયત્નો કરતા હોઈએ છીએ. પણ, જો આપણે બ્રહ્મવિદ્યાએ બતાવેલા માર્ગથી પ્રયત્ન કરશું તો આપણું જીવન, નક્કી જ, આરોગ્યસંપદ અને સુખી કરી શકશું.

બ્રહ્મવિદ્યામાં સાધનાને ખૂબ જ મહત્વ આપ્યું છે. તમારી સાધનામાં ક્યારેય વિરામ/વિક્ષેપ ન પડવા હો. સાધનાથી જ સર્વ અદ્યાણો દૂર થાય છે. જો તમે સુખી જીવનની તીવ્ર આકાંક્ષા રાખશો તો નિયમિત સાધનામાં આવતા અવરોધો દૂર થશે.

સાધનામાં આવતા અવરોધો મુખ્યત્વે માનસિક સ્તરના હોય છે. રોજનું જીવન જીવવા માટે સાધનાની શું જરૂર છે? સાધના માટે સમય મળતો નથી. ઈત્યાદી, ઈત્યાદી. પણ પ્રિય સાધકો, એ જોવાનો પ્રયત્ન કરો કે રોજુંદા જીવનના પ્રશ્નોનો, અદ્યાણોનો કેવી રીતે સામનો કરવો તે માર્ગ બ્રહ્મવિદ્યાની સાધના મારફત સાંપડી શકે છે. જીવન વ્યવસ્થિત કરવા માટે શારીરિક આરોગ્ય અને માનસિક શાંતિ અત્યંત જરૂરી છે. બ્રહ્મવિદ્યાની શાસ અને વિચારની સાધનાથી આ શક્ય થાય છે. સમય બધા માટે સરખો જ ઉપલબ્ધ છે. જો આપણે સાધના માટે ઉપલબ્ધ સમયનું યોગ્ય નિયોજન કરીએ તો આપણા જીવનમાં આમૂલાત્ર બદલ થશે. ધણી અદ્યાણો સ્વંનિર્ભિત હોય છે તેથી તેનું નિવારણ પણ આપણા હાથમાં જ છે. સાતત્યપૂર્વ સાધના શરાંતાત્માં કંટાળાજનક લાગતી હોય પણ ધીરેદીરે તે ગમવા લાગે છે. અચૂક અને સહજતાથી થાય છે.

પ્રજા ૨૦૧૮ પુસ્તિકા માટે આપના લેખ, અનુભવ, કવિતા મોકલનારા સર્વ શિક્ષકોનો તેમજ સાધકોનો પ્રજામંડળ અહેણી છે.

પ્રજાની નિર્ભતીમાં જેમનો પ્રત્યક્ષ અથવા અપ્રત્યક્ષ સહકાર મળ્યો છે તે સર્વનો પ્રજા મંડળ તરફથી આભાર.

સર્વને બ્રહ્મવિદ્યાની સાધના માટે પ્રેરણા થાય આ જ સર્વોચ્ચ શક્તિને પ્રાર્થના. અમારામાં અને અમારી મારફત બ્રહ્મવિદ્યાનો પ્રકાશ સર્વત્ર પ્રસરી રહ્યો છે.

આરોગ્ય અને ચશની તમારી ગુરુચાવી

(શબ્દાંકન : નવનીત પારેખ)

આ સાધનાથી માનવનો દિષ્ટિકોણ બદલાય છે અને તે અધિક આનંદી, ઉત્સાહી અને આત્મવિશ્વાસ સંપદ બને છે.

પ્ર. આરોગ્ય અને ચશ, બજે ! મનુષ્ય આનાથી વિશેષ શેની અપેક્ષા કરી શકે ? શું બ્રહ્મવિદ્યા એ એકાદુ જાદુ છે ? એવું લાગે છે કે એ પરિપૂર્ણ જીવનનું જ રહસ્ય છે !

૩. હા, તમે કહો છો તે પ્રમાણો આ ખરેખર જ અદ્ભૂત લાગે છે; બરાબર ને? આ લેખમાં હું બ્રહ્મવિદ્યાના તરવો સંક્ષિપ્તમાં સમજાવું છું. અને મને એવી આશા છે કે આને કારણે તમને બ્રહ્મવિદ્યાનો પ્રાથમિક અભ્યાસ કરવાનું મળ થશે. અભ્યાસક્રમ શરૂ કર્યા પછી તમે પોતાના અનુભવથી બ્રહ્મવિદ્યાની પદ્ધતિઓના પ્રભાવને ચકાસી શકશો.

જ્યંત દિવેકર

પ્ર. પરંતુ, આરોગ્ય અને ચશ બજે એકનીજાથી કેટલા ભિન્ન છે! આરોગ્ય શરીરથી સંબંધિત છે અને એનાથી વિરુદ્ધ ચશ તો અનેક ક્ષેત્રોથી સંબંધિત છે. તો પછી બ્રહ્મવિદ્યા એ બજે સાચ્ય કરવામાં કેવી રીતે મદદરૂપ થાય ?

૪. એ સાચું છે કે આરોગ્ય અને ચશ એ બજે એકનીજાથી અતિશય ભિન્ન લાગે છે તે છતાં આ બજે વસ્તુ જીવનની વ્યવસ્થાનું પાલન કરવા પર જ આધારિત છે. સર્વ સત્ય છુપાયેલું હોય છે, ગુમ હોય છે અને જો આપણે આપણું નિરીક્ષણ ફક્ત ઉપલભ્યે દેખાતી વસ્તુઓ પૂરતું જ મર્યાદિત રાખીએ તો સત્ય ક્યારેય આપણા ધ્યાનમાં આવશે નહીં. આપણો એમ કહી શકીએ કે પ્રત્યેક વૈજ્ઞાનિક શોધ આનો સ્પષ્ટ પુરાવો છે. “જેવું દેખાય છે તેવું હોવું નથી!” ઉદાહરણ તરીક, આપણી પૃથ્વી એકદમ સપાટ લાગે છે પણ હકીકતમાં તે ગોળ છે; એવું લાગે છે કે રોજ સવારે પૂર્વમાં સૂર્યોદય થાય છે, પણ હકીકતમાં સૂર્યોદય જેવી કોઈ વસ્તુ જ નથી વગેઠે.

જે પ્રમાણો આધુનિક વિજ્ઞાન આપણાને ભૌતિક વિશ્બાના નિયમોની માહિતી આપે છે, તે જ પ્રમાણો બ્રહ્મવિદ્યા આપણાને તમારા, મારા જીવનના—માનવી જીવનના ગાહન સત્ય બાબત, નિયમો બાબત માહિતી આપે છે. જ્યારે આપણે આ નિયમોનું આપણા જીવનમાં પાલન કરીએ છીએ ત્યારે આપોઆપ જ આપણું જીવન વ્યવસ્થિત થાય છે અને જેણે આપણે આરોગ્ય કે ચશ કહીએ છીએ, તે બીજું કંઈ નથી પણ જીવનની વ્યવસ્થા છે.

પ્ર. સામાન્ય મનુષ્ય દૈનંદિન જીવનમાં બ્રહ્મવિદ્યાનો શું ઉપયોગ કરી શકે ?

૫. બ્રહ્મવિદ્યા શીખવે છે કે પ્રત્યેક મનુષ્યમાં દિવ્યત્વ છુપાયેલું છે. માટે જ તેની બધી તકલીફી અને સમસ્યાઓ દૂર કરવાની શક્તિ પ્રત્યેક માનવમાં છે. બ્રહ્મવિદ્યા ફક્ત કહેતી જ નથી પરંતુ આ બધું પ્રત્યક્ષમાં લાવી શકનાર નિશ્ચિત પદ્ધતિઓ પણ શીખવે છે. આ પદ્ધતિઓની નિયમિત સાધનાથી મનુષ્ય પોતાની વિવિધ શારીરિક અને માનસિક સમસ્યાઓ માંથી મુક્ત થઈને અધિક આનંદી જીવન જીવી શકે.

પ્ર. તો શું બ્રહ્મવિદ્યાને આપણે સુખી જીવનનું શાસ્ત્ર કહી શકીએ ? બ્રહ્મવિદ્યાની પદ્ધતિઓમાં શું શીખવવામાં આવે છે ?

૩. ખેડેખર ૪, બ્રહ્મવિદ્યા એ સુખી જીવનનું શાસ્ત્ર છે. તે માનવને જીવનના આધ્યાત્મિક નિયમ શીખવે છે. બ્રહ્મવિદ્યાની પદ્ધતિમાં શ્ક્ષસન અને વિચાર પર ભાર આપ્યો છે કારણ કે આ બન્ને વસ્તુ માનવ જીવનના મૂળભૂત ઘટક છે. શ્ક્ષસ અને વિચાર સિવાય આપણે જીવનનો વિચાર સુધીં કરી શકીએ નહીં.

આ બન્ને વસ્તુ આપણે જન્મથી જ વાપરીએ છીએ, છતાં એ યોગ્ય પ્રકારે કેવીરીતે વાપરવી એ આપણાને કોઈએ પણ શીખવ્યું નથી. યોગ્ય શ્ક્ષસન કે યોગ્ય વિચારોનું કોઈપણ શાસ્ત્ર શાળા કોલેજમાં શીખવવામાં આવતું નથી. તમને એ સાંભળીને આશ્ર્ય થશે કે, સામાન્યરીતે મનુષ્ય તેના ફેક્સાની ફક્ત 10 ટકા ક્ષમતાનો જ ઉપયોગ કરે છે. બ્રહ્મવિદ્યામાં શીખવવામાં આવતા આધ્યાત્મિક શ્ક્ષસનપ્રકારની સાધનાથી શ્ક્ષસનકિયા સુધરે છે અને દ્યાનની પદ્ધતિની સાધનાથી વિચાર અને વિચારોની પ્રક્રિયા સુધરે છે. આ રીતે શ્ક્ષસનપ્રકારાથી શ્ક્ષસન અને દ્યાનથી મન શુદ્ધ થાવાથી સાધના કરનાર સાધક વધુ ઉત્તમ શારીરિક અને માનસિક આરોગ્ય ઉપભોગે છે.

પ્ર. બ્રહ્મવિદ્યાની સાધનાથી કઈ કઈ બીમારીઓમાં લાભ થાય છે ?

૪. બ્રહ્મવિદ્યા એ કોઈ એક દવા નથી દવા કહીએ એટલે તે કોઈ વિશિષ્ટ બીમારી માટે હોય. બ્રહ્મવિદ્યા તેવી નથી બ્રહ્મવિદ્યાની સાધનાથી બધા રોગોનો સમૂહનો નાશ થવામાં મદદ મળે છે. તેથી બ્રહ્મવિદ્યાનો ફાયદો બધી બીમારી પર થાવાથી આરોગ્ય પ્રાપ્ત થાય છે. તે છતાં અસ્થમા, શ્ક્ષસનતંત્રના ઈતર વિકારો, લોહીનું દબાણ, મધુ-પ્રમેહ, હૃદયવિકાર, ગરદનનો દુઃખાવો, પીઠ કરમણો દુઃખાવો, જૂની અને કાચમી શરદી એવા અનેક વિકારો પર બ્રહ્મવિદ્યાની સાધનાનું ઉત્તમ પરિણામ દેખાઈ આવે છે. આ ઉપરાંત આ સાધનાથી માનવનો દાઢિકોણ બદલાય છે અને તે વધુ આનંદી, ઉત્સાહી અને આત્મવિશ્વાસ સંપન્ત થાય છે. આ રીતે શારીરિક અને માનસિક આરોગ્ય સુધરવાથી મનુષ્ય તેનું દૈનિક કાર્ય વધુ ઉત્સાહી અને સારી રીતે કરી શકે છે. તેથી જ તેની નોકરીમાં, વ્યવસાયમાં કે ધંધામાં વધુ થશસ્ત્વી થઈ શકે છે.

પ્ર. આ સાધના માટે કેટલો સમય આપવો જોઈએ ?

૫. આધ્યાત્મિક શ્ક્ષસનપ્રકારની સાધના માટે સવારે 20 મિનિટ અને દ્યાનની સાધના માટે રાત્રે કે પ્રાતઃકાળે 20 મિનિટનો સમય આપવો આવશ્યક છે. અર્થાત જ, પ્રથેક જણ પોતાની રૂચિ અને સગવડ પ્રમાણે વધુ સમય સાધના કરી શકે. 18 વર્ષથી અધિક વધ્યની કોઈપણ વ્યક્તિ આ પદ્ધતિ સહજ શીખી શકે અને દરરોજ તેનો અભ્યાસ કરી શકે.

પ્ર. આ પદ્ધતિ મૂળ ક્યાંની છે ? આપણે ત્યાં તે કેવીરીતે આવી ?

૬. બ્રહ્મવિદ્યા આધ્યાત્મિક સાધનાની અત્યંત પ્રાચીન પદ્ધતિ છે. આમાંની સાધનાની પદ્ધતિનું મૂળ ભારતમાં જ છે. અહીંથી તે તિલેટમાં ગઈ અને હવે ફરી આપણી પાસે ભારતમાં આવી છે.

બ્રહ્મવિદ્યા સાધક સંઘ

સર્વત્ર પ્રકાશ થવા દો !

રાજારામ સુર્વે (શબ્દાંકન : સુનીતા ગુરવ)

1997 ની સાલમાં અધિકૃત નોંધણી થથા પછી બ્રહ્મવિદ્યા સાધક ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટની ‘બ્રહ્મવિદ્યા’ આ પ્રાચીન યોગશાસ્ત્રનો બધી બાજુ પ્રસાર થઈ રહ્યો છે. આ પ્રસારમાં અનેક ઘટકોનો સમાવેશ છે. તેનો આ અહેવાલ છે.

બ્રહ્મવિદ્યાના પ્રસાર અને પ્રચાર કાર્યનો પ્રારંભ ગુરુ શ્રી જ્યોતિર્ભવાનંદજી એ મુંબઈ અને ઉપનગરોમાં કર્યો. ત્યાર પછી તેમના શિષ્ય, આપણા સર્વના ગુરુ વંદનિય શ્રી જ્યંત દિવેકર સરે બ્રહ્મવિદ્યાનો પ્રકાશ પ્રસારવાનો પ્રારંભ કર્યો. બ્રહ્મવિદ્યાના સર્વ અંગેજુ પાઠોનો શ્રી જ્યંત દિવેકર સરે મરાઠીમાં અનુવાદ કરવાનું બહુમૂલ્ય કાર્ય કર્યું તે પાઠોનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરવાની અમૃત્ય તક મળે મળી માટે સર્વોચ્ચ શર્કિટો, મહાન વિભૂતિઓ, આદરણીય શ્રી દિવેકર સર, બ્રહ્મવિદ્યા સાધક સંઘ અને પૂર્ણ ગુજરાતી ટીમનો હું આભાર માનું છું. તેને લીધે ગુજરાતી સમાજમાં બ્રહ્મવિદ્યાનો કાર્યપ્રકાશ ઝડપથી સર્વત્ર પહોંચાડવાનું સુલભ થયું. 1997 ની સાલમાં બ્રહ્મવિદ્યા સાધક ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટની અધિકૃત નોંધણી થઈ સંસ્થાનું દ્યેય અને કાર્ય નિશ્ચિત કરવામાં આવ્યાં.

દ્યેય : અખિલ માનવ જાતીનો શારીરિક, માનસિક અને આધ્યાત્મિક વિકાસ

કાર્ય : બ્રહ્મવિદ્યાના શાસ્ત્રનો પ્રચાર, પ્રસાર અને શિક્ષણ

બ્રહ્મવિદ્યાના કાર્યપ્રકાશમાં આપણાં શિક્ષકોનો ખૂબ જ મહત્વનો ફાળો છે. શિક્ષક જ ખરા અર્થમાં બ્રહ્મવિદ્યાના પ્રસારક છે. તેથી સંસ્થાએ શિક્ષક તૈથાર કરવા અને ‘શિક્ષક પ્રશિક્ષણ’ પર ભાર મૂક્યો છે.

બ્રહ્મવિદ્યા શાસ્ત્રનો અભ્યાસક્રમ ચાર સ્તર પર ઉપલબ્ધ છે.

શરૂઆતમાં :-

1. બાલવર્ગ : 7 અઠવાડિયા (વય 10 થી 18)
2. પ્રાથમિક વર્ગ : 22 અઠવાડિયા (18 થી ઉપરની વયનાં) તે પછી
3. પ્રગત વર્ગ : 104 અઠવાડિયા તે પછી
4. પ્રદીપક વર્ગ : 96 અઠવાડિયા

હિંદુ જીમાના, મુંબઈ

સર્વ વર્ગ અઠવાડિયામાં એક વાર દોઢ કલાક લેવામાં આવે છે. આ રીતે સાધક બ્રહ્મવિદ્યાના સાનિદ્યમાં 4 થી 5 વર્ષ રહે છે. ઉપરના ચાર સ્તરોનો અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી જ સાધક તેની ઈરદી હોય તો શિક્ષક પ્રશિક્ષણ માટે લાયક બને છે. શિક્ષક પ્રશિક્ષણ પૂર્ણ થયા પછી જ સાધક શ્રી જ્યંત દિવેકર સરળી અનુમતી મુજબ શિક્ષક તરીક કાર્યરત થાય છે. સાધારણ રીતે શિક્ષક થવામાં 5 થી 6 વર્ષનો સમય લાગે છે. આ દરમ્યાન સંસ્થાના જુદા જુદા ઉપક્રમોમાં ભાગ લઈ વિદ્યાર્થી અનુભવ સંપન્ત થઈ શકે છે. આ પ્રમાણે પ્રશિક્ષિત શિક્ષકો બ્રહ્મવિદ્યાના શિક્ષણ પ્રસારમાં કાર્યરત છે અને તેથી જ સર્વત્ર બ્રહ્મવિદ્યાનો જ્ઞાનપ્રકાશ પ્રસારી રહ્યો છે.

બ્રહ્મવિદ્યાના વર્ગ પ્રશિક્ષિત શિક્ષકો મારફત જુદા જુદા સ્તરો માટે નિયમિતપણે ચાલુ હોય છે. સર્વ વર્ગોનું આયોજન અઠવાડિયામાં એકવાર કરવામાં આવે છે. મુખ્યત્વે ચાર ભાષાઓમાં – અંગ્રેજી, મરાઠી, હિંદી અને ગુજરાતીમાં વર્ગ હોય છે.

કંપનીઓ, કાર્યાલયો, મહિલા મંડળો, કલબોમાં બ્રહ્મવિદ્યાનો પરિચય :

આ વર્ષની વેશિષ્ટપૂર્ણ વાત એટલે હિંદુ જીમખાના, બિકેસી ડાયમંડ બાજાર, અનેક મહિલા મંડળો ઇત્યારીમાં બ્રહ્મવિદ્યાનો પરિચય આપતા ગુજરાતી પ્રસ્તાવના રાખવામાં આવ્યા.

બ્રહ્મવિદ્યા સાધક સંઘ તરફથી જુદા જુદા સ્તરો પરના વર્ગોનું આયોજન નિયમિતપણે કરવામાં આવે છે. ઉદા. 10 થી 18 વર્ષની વધના બાળકો માટેના બાલવર્ગોમાં દર વર્ષે સાધારણ પણે 2000 થી વધુ નવા વિદ્યાર્થીઓ લાભ લે છે. તેમજ 18 વર્ષથી વધુ વધુ વધના સાધકો માટેના પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમના વર્ગોમાં દર વર્ષ સાધારણ પણે 12000 થી અધિક નવીન સાધક બ્રહ્મવિદ્યાની સાધનાનો લાભ લે છે.

બ્રહ્મવિદ્યાના અત્યાર સુધીના સાધકોની સંખ્યા 2,09,968 છે.

અત્યાર સુધીના પ્રાથમિક ગુજરાતી સાધકોની સંખ્યા 3349 છે. તેમજ પ્રગત ગુજરાતી સાધકોની સંખ્યા 248 છે. અત્યાર સુધી પ્રદીપક વર્ગ ફક્ત શ્રી જ્યંત દિવેકર સર લેતા હતા પરંતુ 2014 થી સરે બે નવા પ્રશિક્ષિત શિક્ષક પ્રદીપક વર્ગો માટે નિયુક્ત કર્યા છે. 1) ડૉ. નિતાંતા શેવડે 2) શ્રી. સંજય સાંદે. 2018 થી સૌ. રૂચિરા ગોડબોલેને નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે.

શિબિરો : જેમને અઠવાડિયામાં એક વાર એવા વર્ગ ફાવતા ન હોય, તેમજ મુંબઈ બહારના લોકો માટે, નિર્સર્જરમ્ય સ્થળોએ બ્રહ્મવિદ્યાની સળંગ પાંચ દિવસની નિવાસી

સુરભી મહિલા મંડળ, વિલેપારો (વેસ્ટ)

બ્રહ્મવિદ્યા સાધક સંઘ

શિબિરોનું મહાબળેશ્વર, લોનાવલા અને ખંડાલામાં નિયમિતપણે આયોજન કરવામાં આવે છે. તે ઉપરાંત ધારવાડ, ગોવા, બેલગાંવ, ધુલે, અહમદનગર, અમરાવતી, દેવગઢ, માલવાણ, કુડાળ, આકોલા, રાજાપૂર, હૈંગાબાદ ઇત્યાદિ સ્થળોએ સેસ્ટથા દ્વારા અનિવાસી શિબિરોનું આયોજન કરવામાં આવે છે. રાજકોટ (ગુજરાત) માં પણ અનિવાસી શિબિરનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. તમારા શહેરમાં શિબિર કરાવવી હોય તો સુનિતા બેનને સંપર્ક કરવો.

મેળાવડા : બ્રહ્મવિદ્યા સાધક સંઘ તરફથી જુદી જુદી જગ્યાએ વાર્ષિક મેળાવડા આયોજય છે. આ વધુ એક વિશિષ્ટ આયોજન છે, જેમાં સર્વ સાધકો એક બીજાને મળે છે અને વિચારોની આપ-લે કરે છે. તેવી રીતે સર્વ સાધકોને સામેલ કરીને થતી સાધના, જે વંદનીય દિવેકર સર પોતે કરાવે છે જે આ મેળાવડાની વધુ એક વિશિષ્ટતા છે.

આ ઉપરાંત સંઘના કાર્યોની સમીક્ષા કરવામાં આવે છે. આને કારણે આ મેળાવડા બ્રહ્મવિદ્યાના જ્ઞાનપ્રસારણ અને સંવર્ધન માટે અતિશય પ્રેરક બને છે અને સાધક અધિક ઉપયોગી માહિતી મેળવે છે. આજે તા 03/03/2019 ના પવિત્ર દિવસે આપણો બીજો પ્રગત ગુજરાતી સાધકોનો મેળાવડો સંપત્ત થઈ રહ્યો છે.

અભ્યાસ વર્ગ : અનેક લોકો બ્રહ્મવિદ્યાના વર્ગ પૂરા કરે છે, પરંતુ સાધનામાં સાતત્ય રહેણું નથી આવું દેખાઈ આવવાથી સાધક સંઘ તરફથી જુદી જુદી જગ્યાએ બધા સ્તરના અભ્યાસક્રમોના અભ્યાસ વર્ગોનું આયોજન કરવામાં આવે છે. આને લીધે સાધકોની સાધનામાં સાતત્ય વધવાથી તેઓ સંસ્થા સાથે જોડાયેલા રહે છે. તે માટે પ્રશિક્ષિત શિક્ષકો પાસે નીચે આપેલા અભ્યાસક્રમોના અભ્યાસ વર્ગોનું આયોજન કરવામાં આવે છે.

પ્રાથમિક સાધના વર્ગ : 7 અઠવાડિયા

પ્રાથમિક પુર્ણઅદ્યયન વર્ગ : 11 અઠવાડિયા

પ્રગત પુર્ણઅદ્યયન વર્ગ : 26 અઠવાડિયા

ગુજરાતી સાધકો માટે આ અભ્યાસ વર્ગો લેવાની શરૂઆત ટૂંક સમયમાં કરવાના છીએ.

સાધના મંડળો : જુંદા જુંદા સ્તરના અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરેલા સાધકો અનુકૂળ જગ્યાએ એકત્ર સાધના અને અભ્યાસ કરીને બ્રહ્મવિદ્યાના સંપર્કમાં રહે છે. ગુજરાતીમાં

બાંશા-કુલી કોમ્પ્લેક્સ ડાયમંડ બાજાર

સાધના મંડળો પાર્લા, ગ્રાંટરોડ અને ઘાટકોપરમાં ચાલી રહ્યા છે. સાધકોને તેનો લાભ લેવા વિનંતી.

કાર્યાલયો : બ્રહ્મવિદ્યાના સંદર્ભમાં કોઈપણ માહિતી મેળવવાની હોય તો તે આપવા કાર્યાલયો હેંબેશા તત્પર હોય છે. બ્રહ્મવિદ્યાના સર્વ ડેક્રોમાંથી માહિતી મેળવવા માટે આવતા કોન સતત રણકતા રહે છે. ફક્ત રજાને દિવસે અને રવિવારે કોનને પૂર્ણ વિશ્રાંતિ મળે છે. ગામેગામની સર્વ શિબિશો, મેળાવડા ની સર્વ તૈયારી અહીંથી જ કરવામાં આવે છે. જરૂરી સર્વ સાહિત્ય ને મોકલવાની વ્યવસ્થા બધુંજ કાર્યાલયના કર્મચારીઓ જ કરે છે. સર્વ પાઠો તેમજ પત્રકો છાપવાનું કામ કરાવી લઈ શિક્ષકોને મોકલવાનું કામ અહીંથી કરવામાં આવે છે.

અતિશય મહત્વના આર્થિક વ્યવહારોનું આચ્યોજન અહીંથી જ અચૂકપણે કરવામાં આવે છે. નિશ્ચિત જ, તેમાં કેટલીક જ્વાબદાર વ્યક્તિઓની મદદ લેવાય છે. સર્વ ઝોર્મ સાધકોને પહોંચાડી તેમજ તે પાછા મેળવી કમ્પ્યુટરમાં નોંધ કરવામાં આવે છે. હવે સર્વ કામ કમ્પ્યુટર પર થતા હોવાથી કામમાં ઘણી સુસ્પેન્શન જણાય છે.

‘પ્રજ્ઞા’ અંકના પ્રકાશન પહેલાં તે માટે લાગતી સર્વ આવશ્યક માહિતી કાર્યાલયના કર્મચારીઓં પાસેથી મેળવવામાં આવે છે. કામનો બોજ ખૂબ વધી જવાથી, પૂના અને બોરીવલીમાં વિભાગીય કાર્યાલયો શરૂ કરવામાં આવ્યા છે.

પુના કાર્યાલય : 1142, સદાશિવ પેઠ, શકુંતલા અનંત એપાર્ટમેન્ટ,
પુના – 411030 દૂરધ્વનિ : 020-24454402

કાર્યાલયનો સમય : સવારે 10 થી 1 સાંજે 4 થી 7. રવિવારે બંધ

બોરિવલી વિભાગીય કાર્યાલય : દૂરધ્વનિ : 9833957365

પ્રજ્ઞા : મરાઠી પ્રજ્ઞા માટે દીર્ઘકાળીન ચોજના શરૂ કરવામાં આવી છે. આ ચોજના અંતર્ગત સાધકે એક વાર રૂ. 200/- ભરવાથી અગલા પાંચ વર્ષ સુધી અંક ધરે પહોંચાડવાની વ્યવસ્થાને સારો પ્રતિસાદ મળી રહ્યો છે. આપનું સરનામું બદલાય તો કાર્યાલયમાં નંબું સરનામું જણાવવું આવશ્યક છે. (લિફાફા પર દીર્ઘકાળીન સભાસદ લખવું આવશ્યક) ગુજરાતી પ્રજ્ઞા માટે આવી ચોજના ટ્રંક સમયમાં શરૂ કરશું.

પૃષ્ઠ દાતાઓની સંખ્યામાં પણ નોંધપાત્ર વધારો થઈ રહ્યો છે. બ્રહ્મવિદ્યા સાધક સંઘ તરફથી દર વર્ષ વાર્ષિક પુસ્તિકા ‘પ્રજ્ઞા’ મરાઠી, અંગ્રેજી અને હવે ગુજરાતીમા પણ પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે. અને તેનું ચોચ્ચ વિતરણ કરવામાં આવી રહ્યું છે.

ગુજરાતીમાં લેવામાં આવનારા આ બીજા પ્રગત મેળાવડામાં શ્રી દિવેકર સરના શુભહસ્તે ‘પ્રજ્ઞા’નું પ્રકાશન કરવામાં આવી રહ્યું છે.

આ સંદર્ભમાં એક મહત્વની બાબતનો ઉલ્લેખ કરવાનો અને તે એટલે જે સાધકોના લેખ, અનુભબ, કવિતા વગેરે સાહિત્ય ‘પ્રજ્ઞા’ માં છાપવામાં આવે છે તે સાધકોને તે વર્ષનો ‘પ્રજ્ઞા’ અંક બેટ તરીકે (વિનામૂલ્ય) ધરે મોકલવામાં આવે છે. માટે સાહિત્ય મોકલનારા સાધકોએ પોતાના સાહિત્ય સાથે પોતાનું નામ, સરનામું, ઝોન નંબર, ઈ-મેલ આઇડી નામ સાથે ફોટો અવશ્ય મોકલવા.

બ્રહ્મવિદ્યાનો કાર્યપકાશ અધિક દૂર સુધી લઈ જવાનો દઢ નિશ્ચય કરી આપણે કાર્યમાં કાર્યાન્વિત થઈએ.

પત્ર દ્વારા બ્રહ્મવિદ્યા શીખો (Correspondence Course)

(સુનિતા ગુરુય)

બ્રહ્મવિદ્યા સાધક ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ તરફથી બ્રહ્મવિદ્યા એ પ્રાચીન યોગશાસ્ત્રનો પ્રસાર અને પ્રચાર સર્વત્ર કરવા માટે અનેક માદ્યમોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. તેમજ પ્રસાર સર્વ સુધી પહોંચે તે માટે અનેક પદ્ધતિઓનો સફળતાપૂર્વક આધાર લેવામાં આવે છે. પત્ર દ્વારા બ્રહ્મવિદ્યા (Correspondence Course) એવી એક યશસ્વી યોજના સંસ્થાએ અનેક વર્ષો પહેલાં શરૂ કરી છે.

જે લોકોને વર્ગમાં પ્રત્યક્ષ હાજર રહેલું શક્ય ન હોય, તેમને પત્ર દ્વારા બ્રહ્મવિદ્યા શીખવવામાં આવે છે. જે લોકો મુંબઈ, નવી મુંબઈ, થાણા, પુના અને એ સિવાય દીતર જિલ્લામાં, શહેરોમાં રહે છે. જ્યાં બ્રહ્મવિદ્યાના વર્ગ હજુ સુધી શરૂ થયા નથી, તેઓ માટે આ સગવડ ઉપલબ્ધ કરવામાં આવી છે.

આ યોજનાની સભાસદ સંખ્યા સતત વધતી જ રહે છે. નીચે આપેલા કોષ્ટક પરથી અભ્યાસક્રમની લોકપ્રિયતા આપના દ્યાનમાં આવશે.

અત્યાર સુધી પત્ર દ્વારા બ્રહ્મવિદ્યાનો અભ્યાસક્રમ કરેલા સાધકોની સંખ્યા :

વર્ગ	સાધક સંખ્યા
બાળવર્ગ	33
પ્રાથમિક	2041
પ્રગત	332
પ્રદીપક	180

ગુજરાતીમાં **SKYPE** દ્વારા ભારતમાં અને વિદેશમાં પ્રાથમિક અને પ્રગત અભ્યાસક્રમ શીખવવામાં આવે છે.

કાર્યાલયનું સરનામું : ધંટાળી પ્રાસાદ, ફુર્ટેન નં. 11/12, 1લો માળો,
તન્ની હર્બલના ઉપર, ધંટાળી, થાણા (પદ્ધ્યમ) 400 602

સમય : સોમવાર થી શનિવાર, સવારે 10 થી સાંજના 6 સુધી

દૂરધ્યની : 022-2534 7788, 022-2533 9977

Visit : www.brahmavidya.net

આપની ઈરદી હોય તો પ્રસ્તાવના તેમજ પ્રવેશપત્ર આપને મોકલવામાં આવશે. પ્રવેશપત્ર ભરીને તે સાથે શુલ્ક, ચેક/ફ્રાન્ટ મારકણ મોકલયું. દર મહિને ચાર પાઠ આ પ્રમાણે તમને 22 પાઠ મોકલવામાં આવશે. ક્ષણન પ્રકાર અને દ્યાન કેવી રીતે કરવા એ બાબત સવિસ્તર સૂચના, સ્પષ્ટીકરણ પાઠોમાં સરળ ભાષામાં આપ્યા છે. સાધારણ રીતે કોઈપણ પાઠ તેનું સહજ આકલન થાય તે પ્રમાણે ઘરે શીખી શકાય, સાધના કરી શકાય.

પત્રો દ્વારા બ્રહ્મવિદ્યા શીખનારા પ્રત્યેક સાધકનું માર્ગદર્શન કરવા માટે એક શિક્ષક નિયુક્ત કરવામાં આવે છે. સાધક પોતાની મુજ્કેતીઓ શંકા દૂર કરવા માટે સંબંધિત શિક્ષકનો સંપર્ક કરી શકે છે.

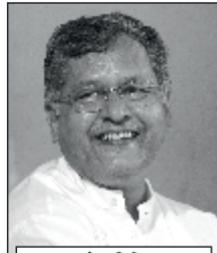
બહારગામના સાધકોને વિનંતિ : આ તકનો અવશ્ય લાભ લો.

આરોહણ આશ્રમ : બ્રહ્મવિદ્યાના સાધકોની સ્વર્ગપૂર્તિ

(શબ્દાંકન : નવનીત પારેખ)

બ્રહ્મવિદ્યાના સર્વ સાધકોને જાણ હુશે જ કે આપણા સંઘે આશ્રમ બાંધવાની મહત્વાકાંક્ષી યોજના હાથ ધરી છે. શિક્ષકોના 2010 સાતના ગૂરુપૂર્ણીમાના કાર્યક્રમમાં સર્વ શિક્ષકોએ આપણો આશ્રમ હોવો જોઈએ એવો મત પ્રદર્શિત કર્યો હતો અને પ્લોટ મુંબઈ-પુના ની મદ્યામાં લોગાવલાની આસપાસ હોય અને ભવીષ્યમાં વિસ્તરણનો વિચાર દ્યાનમાં રાખી મોટો પ્લોટ લેવો એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું. તે મુજબ માર્ચ 2011 માં સર્વ પ્રગત સાધકોએ પ્રત્યેકે ઓછામાં ઓછા રૂ. 10 હજાર અથવા શક્ય હોય તો અધિક તેમજ પ્રાથમિક સાધકોએ પ્રત્યેકે રૂ. 1 હજાર અથવા શક્ય હોય તો અધિક ફૃતજ્ઞતા આપવી એવું નમ્ર નિયેદન કરાયું હતું.

જ્યાંત દિવેકર

તે નિયેદનને સાધકોએ ઉત્તમ પ્રતિસાદ આપ્યો છે અને અત્યાર સુધીમાં રૂ. 12 કરોડ 10 લાખ ફૃતજ્ઞતા રૂપે સંઘ પાસે જમા થયાં છે. આ માટે બ્રહ્મવિદ્યા સાધક સંઘ ફૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરે છે. તેમાંથી રૂ. 3 કરોડની કિંમતનો પ્લોટ ખરીદવામાં આવ્યો છે. પ્લોટનું પથરણનું કંપાઉન્ડ કરવાનું તેમજ ટેકડી પર જવા માટે સીડીનું કામ પૂર્ણ થયું છે. ઉપરના તેમજ અન્ય કામો માટે લગભગ રૂ. 2 કરોડ 33 લાખનો ખર્ચ થયો છે.

ખરીદી કરેલો પ્લોટ આશરે 18 એકરનો છે. કામશેત થી 14 કિલોમીટર દૂર છે. જગ્યા અતિશય નિસર્ગરમ્ય છે. પ્લોટની એક બાજુ ઉકસણા બંધ છે તો બીજુ બાજુ શિરવટા બંધ છે. પ્લોટ સુધી જવા પાકો રસ્તો છે અને કામશેતથી એસ.ટી. બસ પણ ઉપલબ્ધ છે. પ્લોટ સુધી પહોંચવા (મોટર થી) થાણાથી અઢી કલાક અને પુનાથી દોડ કલાક લાગે છે.

પ્લોટની ખરીદી થવાથી યોજનાનો અદધો તબક્કો પૂરો થયો છે. તેના પર બાંધવામાં આવનાર ઈમારતનો ખર્ચ અંદાજે રૂ. 5 કરોડ થશે. શરૂઆતમાં લગભગ 55 લોકો માટે રહેવાની, જમવાની અને શિબિરની સગવડ કરવાનો વિચાર છે. તેને કારણે સર્વ શિબિરો આશ્રમની ઈમારતમાં લઇ શકાશે. ઉપરાંત બીજા સમયે સાધકો સાધના અને અભ્યાસ કરવા અંહી માફક દરે રહી શકે.

અત્યારે સંઘ પાસે રૂ. 6 કરોડ 78 લાખ બાકી છે અને આપણા આશ્રમની પહેલી ઈમારત બાંધવા માટે આવશ્યક નિધિ સંઘ પાસે જમા છે. ઈમારતના નકશા મંજૂરી માટે આપેલા છે અને પરવાનગી મળ્યા પછી 2019 માં બાંધકામ શરૂ થશે એવી ધારણા છે.

ક્રી એક વાર અમે સર્વ ટ્રસ્ટીઓ અને શિક્ષકો સર્વ સાધકોનો મનઃપૂર્વક આભાર માનીએ છીએ. તેમના જ પીઠબળથી, આપણા સર્વનું, આ આશ્રમનું સ્વાપ્ન સાકાર થઈ રહ્યું છે. પણ આ ફક્ત શરૂઆત છે. અત્યારે નક્કી કરેલી ઈમારત જેવી વધુ 3 ઈમારતો અને એક દ્યાન કેંદ્ર આપણે આ પ્લોટ પર બાંધી શકીએ. એવી આશા છે કે બ્રહ્મવિદ્યાના પ્રસારનું કાર્ય ઉત્તોતર વધતું જશે અને આ સર્વ ઈમારતો પ્રયત્ક્ષ થશે. માટે આપને સર્વને નમ્ર વિનંતી છે કે જ્યારે જ્યારે શક્ય હોય ત્યારે આશ્રમ નિયમાં દાન આપીને આપણી ફૃતજ્ઞતા બ્રહ્મવિદ્યા મારીને અર્પણ કરવી. તમે જે ફૃતજ્ઞતા આપો

તે સંતોષથી આપશો. એટલે તેમાંથી આપણે જે નિર્માણ કરીશું તે આપણા સંતોષનું પ્રતીક થશે. ધ્યાન!

સૂચના :

ચેક ‘બ્રહ્મવિદ્યા સાધક ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ’ એ નામે આપવો. ચેકની પાછળ તમારું નામ, દૂરદૂરની ક્રમાંક, પૈન ક્રમાંક, વર્ગનું સ્થળ અને ‘આશ્રમ માટે કૃતજ્ઞતા’ આ વિગતો લખવો.

રોકડ રકમ સાથે પણ ઉપરની વિગતો આપવી આવશ્યક છે. તમારો ચેક અથવા રોકડ રકમ પ્રગત શિક્ષક, પ્રાથમિક શિક્ષકને અથવા સંસ્થાના કાર્યાલયમાં આપવી. આ દાન પર 80 જુ નો લાભ મળી શકે છે.

આરોહણ આશ્રમ વૃક્ષારોપણ

સ્થળ : મુંબઈ અને પુણે વચ્ચે, કામશોટથી 14 કિમી.

જીવનની વ્યવસ્થા, સુસંગતતા અને સૌંદર્ય

જ્યંત દિવેકર (શાન્દાંકન : રિટા પંડ્યા)

બ્રહ્મવિદ્યા દ્વારા શીખવવામાં આપતા આધ્યાત્મિક શ્વસનમાં તથા દ્વારાનની સાધનામાં આપણા પોતાના જીવનમાં પરમેશ્વરની વ્યવસ્થા આપણે અનુભવી શકીએ છીએ.

બ્રહ્મવિદ્યા આપણને જીવનની – તમારા, મારા, સર્વના જીવનની વ્યવસ્થા, સુસંગતતા તથા સૌંદર્ય શીખવે છે જે પ્રમાણમાં આપણે, આપણી સાધના દ્વારા આ વ્યવસ્થા, સુસંગતતા અને સૌંદર્ય ઓળખીએ તેલા પ્રમાણમાં આપણું જીવન આનંદથી છલકાય છે.

આપણે આ ગ્રાણ શબ્દોનો વિચાર કરીએ. કારણા, આ ડેવણ શબ્દ નથી, પણ આપણા આધ્યાત્મિક પથ પર મહત્વપૂર્ણ પડાવ છે. વ્યવસ્થાનો અર્થ છે નિયમબદ્ધતા. વિશ્વમાં જે કાંઈ પ્રગત થયું છે તે સર્વ વિવિધ નિયમો પર આધારિત છે. સૃષ્ટિનાં કોઈ પણ ઘટકનું નિરિક્ષણ કરતા એવું દેખાય છે કે પ્રત્યેક વ્યક્ત રૂપનો પોતાનો નિયમ છે. ખનિજ વિશ્વ વનસ્પતિ વિશ્વ કે પ્રાણી વિશ્વમાંના કોઈ પણ આકારનું નિરિક્ષણ કરતાં તે આકારમાં જીવનના નિયમ આપણાને દેખાઈ આવે છે.

વિજ્ઞાન વસ્તુગત (Objective) સંશોધન દ્વારા સૃષ્ટિનાં વિવિધ ઘટકોનાં નિયમ શોધી કાઢ છે. આ સર્વ સંશોધન પાછળ આ જ વિશ્વાસ કર્ય કરે છે કે, જે આપણાને આજે ખબર ન હોવા છીતાં પણ દેરેક વ્યક્ત આકારને નિર્માણ કરનાર તથા ધારણા કરનાર નિશ્ચિત નિયમ છે. આજ સુધી વિજ્ઞાને પોતાના સંશોધન દ્વારા ખનિજ વિશ્વ, વનસ્પતિ વિશ્વ, પ્રાણી વિશ્વ ની બાબતમાં ઘણું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું છે. માનવી વિશ્વની નીચેના વિશ્વો ઉપરાંત વિજ્ઞાને માનવી શરીર બાબત પણ ભરપૂર જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું છે. આ સધળી માહિતી આ જ દર્શાવે છે કે જીવનમાં સર્વત્ર વ્યવસ્થા, એટલે કે નિયમબદ્ધતા પ્રસ્તાવિત છે.

આવી વ્યવસ્થા હોવા છીતાં તે ગુમ છે. અને તે શોધ કર્યા વગર સંપદતી નથી. માનવીએ વિજ્ઞાન દ્વારા જે જીવનની વ્યવસ્થાનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું છે તે વ્યવસ્થા તો લાખો વર્ષોથી અસ્તિત્વમાં છે. પરંતુ આ શોધ ન કરવાને કારણે માનવીને તે વ્યવસ્થાનું જ્ઞાન પહેલાં નહોતું. જેવી વ્યવસ્થા આપણાને બાધ્ય જીવનમાં જોવા મળે છે તેવી જ વ્યવસ્થા આપણા વિચારમાં, ભાવનામાં અને ચૈતન્યમાં પ્રસ્તાવિત છે. પરંતુ આ વ્યવસ્થાની શોધ ડેવણ વ્યક્તિગત (subjective) સંશોધન દ્વારા જ કરી શકાય છે. એકાદ મનુષ્ય જે પ્રમાણે પોતાની અંદરથી પોતાની વિચારોનું, ભાવનાઓનું અને ચૈતન્યનું નિરિક્ષણ કરી શકે છે. તે જ પ્રમાણે બહારની કોઈ પણ વ્યક્તિ તે મનુષ્યના વિચારોનું, ભાવનાઓનું કે ચૈતન્યનું નિરિક્ષણ કરી શકતી નથી. તેનાં કારણે વિજ્ઞાનમાં એકાદ શાસ્ત્રજ્ઞ કરેલી શોધનો લાભ જેમ સંપૂર્ણ માનવ જાતને મળે છે તેવું વ્યક્તિગત સંશોધનમાં જગાતું નથી. અને અહીં પ્રત્યેકને પોતાનું વ્યક્તિગત સંશોધન કરવું પડે છે. બ્રહ્મવિદ્યા આપણાને વ્યક્તિગત સંશોધનો પ્રભાવી પદ્ધતિ શીખવે છે.

સુસંગતતાનો અર્થ એ છે કે અનેક બાબતો મળીને પરસ્પરનાં સહકારથી થતું કાર્ય આ સમજવા માટે આપણે એકાદ ઓરકેસ્ટ્રા (વાધુવુંદ)નું કે આપણાં પોતાના શરીરનું ઉદાહરણ લઈ શકીએ. ઓરકેસ્ટ્રામાં (વાધુવુંદમાં) લિન્ન બિન્ન પ્રકારનાં વાજુંગ્રો હોય છે.

જ્યંત દિવેકર

દરેક વાદક એક બીજાનાં સહકારથી પોતપોતાનું વાધ વગાડે છે અને પરિણામ સ્વરૂપ લોકપ્રિય સંગીત પ્રગટ થાય છે. માનવી શરીરમાં પણ વિભિન્ન પ્રકારનાં અવયવો છે. પ્રત્યેક અવયવનું કાર્ય અને આવસ્થાકતા એક બીજા થી અતિશય જુદા છે. તેમ છતા સર્વ અવયવો પરસ્પરનાં સહકારથી સાથે કામ કરે છે. જેને કારણે શરીરની વ્યવસ્થા, સુસંગતતાથી ચાલ્યા કરે છે. આ બંને ઉદાહરણો પ્રમાણે અભિલ વિશ્વમાં પણ આ જ સુસંગતતા પ્રસ્થાપિત છે. વિશ્વનાં વિવિધ આકારો એકમેકથી અતિશય ભિન્ન છે. ઉપરાહૃતી દર્શિએ જોતા એવું લાગવાની શક્યતા છે કે આ સર્વ આકારો જીવવા માટે સંઘર્ષ કર્યા કરે છે. અને જે અધિક બળવાન હોય તે જ જીવી શકે છે. પરંતુ ખરું જોતા સર્વ કંઈ એક જ વૈશ્વિક સૂજનશીલ જીવનમાંથી. પરમેશ્વરમાંથી પ્રગટ થવાને કારણો, સર્વ એકમેકથી જોડાયેલા છે. જેનું અધિકાધિક જ્ઞાન માનવને થઈ રહ્યું છે. ઉદા. તરીકે પર્યાવરણ! ઉપર ઉપર થી જોતા વૃક્ષોનું પ્રદૂષણ રોકવા સાથે હવામાન સાથે વરસાદ સાથે કંઈ સંબંધ હરી એવું લાગતું નથી. પરંતુ સંશોધન ઢ્રારા આ સંબંધ અધિક સ્પષ્ટ થાય છે.

સૌંદર્ય એ એટલી વ્યક્તિગત વાત છે તેની વ્યાખ્યા કરવી અશક્ય છે. આપણે એવું કહી શકીએ કે જે વસ્તુ આપણાને આકર્ષિત કરે કે આનંદ આપે તે આપણાને સુંદર લાગે. પરંતુ, જે એક વ્યક્તિને સુંદર લાગે તે બધાને જ સુંદર લાગે તેવું નથી. જે અર્થે વિશ્વમાં વ્યવસ્થા અને સુસંગતતા પ્રસ્થાપિત છે, તે અર્થે વિશ્વમાં સર્વત્ર સૌંદર્ય પ્રસ્થાપિત છે. પરંતુ આપણી સૌંદર્યની વ્યાખ્યા એટલી સંકુચિત છે કે સર્વત્ર પ્રસરેલું સૌંદર્ય આપણે જોઈ શકતા નથી. ઉદાહરણ તુપે વિવિધ પ્રકારના ફૂલો. શાંતિથી વિચાર કરવાથી મને એવું લાગે છે કે બધાજ લોકો એ વાત માન્ય કરશે કે પ્રત્યેક ફૂલનું પોતાનું એવું સૌંદર્ય છે. કારણ કે પ્રત્યેક ફૂલ એકમેવ છે અને તેના જેવું બીજું કોઈ જ ફૂલ નથી. પરંતુ આપણાને બધા જ ફૂલો ગમતા નથી. કારણ કે આપણે પહેલાંથી જ નક્કી કરી રાખ્યું છે કે અમુક જ ફૂલ સારા અને સુંદર છે. ફૂલનાં ઉદાહરણનું આ તત્પ વિશ્વની દરેક વસ્તુને લાગુ પડે છે. સર્વ વાતો એકમેવ અને તેની પોતાની પદ્ધતિથી સુંદર છે.

આટલો વિચાર કરવાથી મનમાં આ પ્રશ્ન નક્કી ઉદ્ભવે કે જીવનની આ વ્યવસ્થા, સુસંગતતા અને સૌંદર્ય હું ડેલી રીતે જાણી શકું! આ ઓળખવાનો એકમાત્ર માર્ગ એ છે કે આપણે આપણા પોતાના જીવનમાં પરમેશ્વરની વ્યવસ્થા, સુસંગતતા અને સૌંદર્યને ઓળખવું જોઈએ. જે પ્રમાણે આ સર્વને આપણે આપણા જીવનમાં અનુભવી એ તે પ્રમાણે તે સર્વત્ર હોવાનું આપણે અનુભવીએ શકીએ. એટલે કે આ બધાની શરૂઆત વ્યવસ્થાથી કરવી આવશક છે.

પરમેશ્વરની વ્યવસ્થા આપણા જીવનમાં બે મૂળભૂત ઘટકો માર્કિટ કાર્ય કરે છે. આ બે મૂળભૂત ઘટકો છે શ્વાસ અને વિચાર, બ્રહ્મવિદ્યા ઢ્રારા શીખવવામાં આવતા આધ્યાત્મિક શ્ક્ષસનપ્રકાર અને દ્યાનની સાધનાથી આપણા પોતાના જીવનમાં પરમેશ્વરની વ્યવસ્થા આપણે અનુભવી શકીએ. વ્યવસ્થાનો અનભૂષ આપણાને સુસંગતતાના અનુભવ સુધી અને ત્વાર પછી સૌંદર્યના અનુભવ સુધી લઈ જાય છે. આ પ્રમાણે આપણું જીવન આનંદમય બની શકે. એટલે જ મારી સર્વ સાધકોને વિનંતી છે કે તેમણે ખંતપૂર્વક પોતાના શ્ક્ષસનની અને દ્યાનની સાધનાને પકડી રાખવી જોઈએ. જેમણે હજુ સુધી બ્રહ્મવિદ્યાનો અભ્યાસક્રમ કર્યો નથી તેમણે પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમ ઢ્રારા આ પદ્ધતિ શીખી ને પોતાના જ અનુભવથી આ પદ્ધતિનો પ્રભાવ ચકાસી જોવો જોઈએ.

કલ્પના : અદ્ભુત કલાકાર... ?

સ્વાતી જોગ (શબ્દાંકન : મીના ગાલા)

પરમેશ્વરે નિર્માણ કરેલા માનવને અનેક પ્રકારની દર્શય અને અદર્શ શક્તિ આપીને તેને સમૃદ્ધ અને સંપત્તિ કરેલ છે. થોડા લોકોને માત્ર આની સમજ હોય છે એવું આપણાને માનવી જીવનમાં દેખાઈ આવે છે. પ્રસ્તુત લેખમાં માનવને પ્રાણ એવી અદ્ભુત શક્તિ 'કલ્પના' બદલ સવિસ્તર માહિતી સમજાય એવી શૈલીમાં એકદમ સરળ રીતે આપી છે. આપણા સર્વ વાચક માટે આ લેખ પ્રબોધક અને પ્રેરક છે.

- પ્રજ્ઞા મંડળ

તમે, હું, આપણે બધા ભાગ્યવાન છીએ? ખરેખર જ આપણે બધા ભાગ્યવાન છીએ ફક્ત આપણાને એટલે માનવને જ કલ્પનાશક્તિનું વરદાન મળ્યું છે. કલ્પનાશક્તિ એ આપણામાંની અદ્ભુત કલાકાર, અદર્શ કલાકાર છે.

સ્વાતી જોગ

કલ્પનાશક્તિ આ અદર્શ ચિત્રકારપ્રમાણે આપણા મનઃપટલ પર અનેક આશા, દીઢા, વિવિધ યોજનાઓના ચિત્રો ઉભા કરે છે. આ આપણી એવી ક્ષમતા છે કે જેનો ઉપયોગ કરીને આપણે ચિત્રો રંગીએ છીએ કે જે પ્રત્યક્ષમાં અસ્તિત્વમાં નથી. આ ક્ષમતાના ઉપયોગથી આપણે એવા આકાર નિર્માણ કરીએ છીએ કે જેને આપણે પહેલાં ક્યારેય જોયાની નથી, જે વિષય બાબત સંભળેલ નથી. ઝાનેદ્રિયોએ પૂર્ણરીતે અથવા થોડાધાણા અંશે અનભૂત્યું નથી. અને એવું જણાઈ આવ્યું છે કે તે ગુંચવણાભરી પ્રક્રિયામાં મગજનું આ Thalamus neocortex વપરાય છે.

દિવસભરમાં, જીવવાની પ્રક્રિયામાં આપણાને અનેક કલ્પના (Idea) વિચાર સુઝતા હોય છે. એકાદ વિચાર સુઝ્યાવગર આપણે કંઈ પણ કરી શકતા નથી. જેવી રીતે છુટ્ટીમાં ફરવા જવાનો. ક્યા જઈયું, કેમ જઈશું, કોણી સાથે જવાનો, આગળના એક કલાક શુ કરવાનું પુસ્તક વાંચવાનો, કરવા જવાનો, મનગમતો ખાવાનો પદાર્થ બનાવવાનો વગેરે. આપણા મનમાં આવતા વિચારોના, કલ્પનાના આપણે વિશ્લેષણ કરીએ છીએ, નિર્ણય લઇએ છીએ. કોઈ પ્રત્યક્ષમાં આવે છે તો કોઈ આવતી નથી.

આપણી કલ્પનાનો આધાર આપણી સૂત્રિતા છે. ખરું જોતાં કલ્પના પૂર્ણપણે મુક્ત છે. આપણે ક્યારેપણ, કોઈપણ કલ્પના કરી શકીએ છીએ પણ આપણે કલ્પનાને બાંધી રાખીએ છીએ.

આપણે જે સ્વૃતિમાં લેનું કર્યું તેમાથી તેને બાંધી રાખીએ છીએ. જન્મયા ત્વારથી આગળ, આજુબાજુમાં જે થતું હોય છે તે આપણે જોઈએ છીએ, સાંભળીએ છીએ. ઝાનેદ્રિયો મારફત આવતા વિવિધ સંદેશ આપણા જાણતા અજાણતાં ભેગા થાય છે. આપણા મા-બા, કાકા, મામા, પડોશી અને આપણા સંપર્કમાં આવતી વ્યક્તિઓના મતો, વિચાર આપણે ભેગા કરતા જઈએ છીએ અને દુઃખની વાત એ છે કે આ સમાજમનથી આપણા પ્રત્યેકના મનમાં શોખાતા વિચાર લગભગ નકારાત્મક હોય છે. બિમારી, ધસારો, વાર્ધક્ય, વૃક્ષાવસ્થાની નબળાઈ, નિરાશા, સંશય, અપયશ મૃત્યુ એવા અનેક વિચાર વારસામાં સમાજમન પાસેથી આપણાને મળે છે (સમાજમન એટલે

બધાજ સમાજના વિચાર, જનમત)

હવે નીચે આપેલ વસ્તુઓનો વિચાર કરીએ.

- મને મસ્ત ઊંઘ ખેંચી લેવી છે. શાંતિથી ઊંઘવું છે પણ મને ખબર છે કે મને ઊંઘ નહીં આવે.
- તે પ્રસિદ્ધ હોટલમાં મને તારી સાથે જમવાનું ગમશે પણ મને શંકા છે. ગયા વખતે ત્યાં જ્યાં બાદ મને પેટમાં દુખ્યું હતું.
- સાત વર્ષનો નેહા કહે છે, તે આઇઝીમ ખાશે નહીં. તેની બા એ વારંવાર કહ્યું છે કે આઇઝીમ ખાવાથી ગયું દુઃખે છે.
- સાત વર્ષનો અર્જુન મોટા મોટા હિંયકાઓ તરફ ઉત્સુકતાથી જોતો રહે છે. પણ હિંયકામાં બેસવા હિંમત કરતો નથી. કારણ તેના પપ્પાએ હિંયકો અને પડવું એવું સમીકરણ તેના મનમાં કિંટ કર્યું છે.

પ્રિય વાચકો, તમે જુઓ તમારી બાબતમાં આવું કંઈ બન્યું છે?

હવે આપણો ડૉ. કિંગર ફેન્કલ એમના વિષે થોડું જાણી લઈએ. ડૉ. ફેન્કલનો જત્તમ 1905ની સાલમાં, ચુનિપસરીટી ઔફ વિયેના થી તેમણે Doctor of medicines અને Doctor of Philosophy આ પદવીઓ સંપાદન કરી. બીજા વિશ્વ મહાયુદ્ધમાં તેમને નાયી ત્રાસદાયક છાવણીઓમાં કેદ કરવામાં આવ્યા હતા. તે છાવણીઓમાં ફક્ત અવદશા, અત્યાચાર, દુઃખ, દુઃખ અને દુઃખ જ હતું આ છાવણીમાં ઘણા જણા જીવવાની ઇંદ્રા હૃદયમાં રાખીને મૃત્યુ પામ્યા, કેટલાક લોકોને બિમારીથી મરી ગયા તો કેટલાક લોકોને મારી નાખાયા. ડૉ. ફેન્કલે પોતાના એક પુસ્તકમાં નોંધ કરી છે કે આ મૃત્યુ, અન્ન, દવાદાઉના અભાવથી નહીં પણ નિરાશા માં ધેરાઈ જવાથી થયા હતા. આશાનું કિરણ દેખાતું ન હતું જીવવાનું કોઈ જ પ્રયોજન દેખાતું ન હતું. પરંતુ આ પાર્શ્વભૂમિપર ડૉ. ફેન્કલ પોતાને જીવંત રાખી શક્યા આવી ભયંકર દુઃખ પરિસ્થિતીમાં તે કલ્પના કરતા કે ચુંક પૂરું થયું છે. તેમની અને તેમના પતનીનું મિલન થયું છે. તે સ્વપ્ન જોતા હતા કે તે માનવશાન્ધ્રાના વિધાર્થીઓને ત્રાસદાયક છાવણીઓના અનુભવ કરી રહ્યા છે, મનોવિજ્ઞાન શીજવી રહ્યા છે.

ડૉ. ફેન્કલ આ કેવી રીતે સાધ્ય કરી શક્યા?

ગુરુ ડિંગ લે મી લાખે છે, તમારી કલ્પના એ તમારામાં એવી શક્તિ છે કે તે તમને અનંત વિચાર અને માર્ગ સુચયે છે. અનેક મનોહર ચિત્રો તમારા મનઃચક્ષુ સમક્ષ ઉભા કરે છે. વિલક્ષણ વિચારોથી તમને સ્ક્રૂટ આપે છે.

કલ્પનાશક્તિ એ આપણામાં સ્થિત ઉત્પાદક શક્તિ છે. જાણો હાથ જોડીને આપણી આશાની વાટ જુએ છે. શક્તિ કોઈપણ હોય, તેનું ચોચ્ચ માર્ગદર્શન, નિર્ણયન કરવું આવશ્યક હોય છે. દા.ત. અન્નિનો ઉપયોગ અન્ન પકાવવા માટે કરી શકાય છે તેમજ કંઈપણ ભસ્તિભૂત કરવામાં કરી શકાય છે. બંને માટે વાપરવામાં આવેલ અંગ્રી એક જ છે. પણ અંગ્રી નિર્ણય લેતો નથી, નિર્ણય આપણે લઈએ છીએ કે તેનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરવો.

આપણામાં સ્થિત આ અદ્ભુત કલાકાર અનેક મનોહર કલ્પનાઓ આપણી સમક્ષ લાયે છે. જે કલ્પના (Idea) આપણી બુદ્ધિ સ્વીકારે, તે આપણે વધારવી જોઈએ, અને

પ્રોત્સાહિત કર્યી જોઈએ. આ ઉત્પાદક શક્તિનો ઉપયોગ કરીને આપણે પોતાના માટે તેમજ બીજા માટે આરોગ્ય, અને યશ નિર્માણ કરી શકીએ. આપણે આ શક્તિનું સમજપૂર્વક, પદ્ધતિસર પ્રયત્નપૂર્વક નિર્દેશન કર્યું નહીં તો તે Auto Mode પર છે. એટલે આપણા વિચાર, સમાજે આપણે જે પ્રશિક્ષણ આપ્યું છે તે દિશામાં સહજ, વગર પ્રયત્નને જો અને આ પ્રશિક્ષણ વાર્ધક્ય, બીમારી, ધસારો, નિરાશા, સંશય અપરોધો, સંકટ, અપયશ અને મૃત્યુના વિચાર કરનાર છે. માટે આપણું કામ એ છે કે આપણી બુદ્ધિ સ્વીકારે એવા યથાના, આરોગ્યના સ્વાધ્યાન જોવા, તેને ઉતેજન આપવું અને તે અનુસાર પ્રયત્ન કરવા.

ઔદ્ઘોગિક કાંતિ, હવી કાંતિ અને એકવીસમાં શતકમાં માહિતી તંત્રજ્ઞાનનો સ્કોટ આ બધું કેવી રીતે થયું? બધાનું મૂળ Idea કલ્પના છે. જે વૈજ્ઞાનિકોને આ કલ્પના સૂક્ષી, તે તમણે વિસ્તારી, પ્રયત્ન કર્યો અને કાંતિ થઈ. જગતનો ચહેરો બદલાઈ ગયો. કાંતિ થવા માટે કલ્પના સુક્રષી આપશ્યક છે.

આપણે આપણા જીવનમાં કાતિકારક બદલાવ લાવી શકીએ. આપણી ઉત્પાદક શક્તિને વલણ આપીને આરોગ્ય અને યશ તરફ પ્રવાસ કરી શકીએ. બ્રહ્મવિદ્યાના પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમમાં આપણે આ કેમ કરવું તે શીખીએ છીએ. પાઠો મારકંત આપણાને આપણી વિવિધ ક્ષમતાની સમજ કરી આપી છે અને આપણે તે કેમ વાપરવી તે કહ્યું છે.

To quote Albert Einstein," Imagination is more important than knowledge. Knowledge is limited, imagination encircles the world."

પહેલું વાર્ષિક ગુજરાતી સંમેલન, ઘાટકોપર

आनंदनो सत्यमार्ग

कल्पना राईलकर (शब्दांकन : लता उपाध्याय)

ब्रह्मविद्यानुं शास्त्रीय स्वरूप तेभज ब्रह्मविद्यानी नियमित साधनार्थी मणनारी शारीरिक-मानसिक व्यवस्थानो लाभआ विषय संबंधित लेखनुं सुलभ विवेचन खरेखर अत्यंत प्रेरणादारी निवडशे.

- मङ्गा मंडण

मारे दरेक व्यक्ति ने आ बे प्रक्ष पूछाए जोइए ऐसुं लागे छे के तमे आजे 18 के 18 वर्ष थी वधु पहेला झे पाणा उमरना हो. तमारां आज सूधीनां जुवनमां क्यारेच पण कोई पणा बीमारी, रोग, व्याधि के जेने शरीरयंत्रनुं बगडवुं कहीए ऐसुं नथी थयुं शुं? तमने आज सूधी कोई पणा प्रकारणी परेशानी, चिंता, अपयश, तथाव, निराशा, निरुत्साह जेवी

मानसिक उपाधि शुं क्यारेच जणाई नथी? आ बे प्रश्नोनो विस्तार खुल ज विशाळ छे. पणा आ बे प्रश्नोथी पूर्णपणे मुक्त तेवी व्यक्ति शोधीअ तो मणे तैम नथी तेथी ब्रह्मविद्या प्रत्येक माटे आवश्यक छे. आ बे प्रश्नोथी जेओ कायम भाटे मुक्त छे ते ब्रह्मविद्यानुं परिणाम छे. आ उपरथी ज ब्रह्मविद्यानो विस्तार केटली माटो छे ते जणाई आवे छे.

ब्रह्मविद्या शुं छे? ब्रह्म सूधी लहि जनारी विद्या, शास्त्र, पञ्चति. आपणाने ब्रह्म शुं छे ते ज खरेन नथी. हशे, पणा परिणाम तो आपणाने जोइए छे ने? निश्चित ज आकर्षक छे ने? कायमीस्वरूपे संपूर्ण आरोच्य अने मननी कोईपणा अवरोध न होवानी स्थिति एटले ज ते मनमां नक्की ज आनंद, प्रेम, सुसंगता अने शांति नो निवास ज होय. आ विधान तर्कशङ्क छे ऐसुं लागे छे ने! एटले ब्रह्मविद्या एक परिपूर्ण शास्त्र छे. तेनां विज्ञान कै गणित ज्वां अच्यूक नियमो छे. आ ज नियमो आपणे ब्रह्मविद्यामां शीखावाना छे.

तमने संपूर्ण विश्वमां एक सुंदर व्यवस्था द्यानमां आवे छे के? ग्रहो अने तारामोनुं एडेमेक परचेनु अंतर, तेमनी ब्रह्मणक्षा, अमास-परिणमा, भरती-ओट, दिवस-शत्रि. सर्व विश्वनो विस्तार गणितानी जेम ज निश्चित नियमो पर आधारित छे. आ नियम कोना छे? ते विश्वशक्तिना छे. मनुष्य विश्व थी भिन्न के विभक्त छे? नहि, ए विश्वनोज एक भाग छे. विश्वमां जेम भनिज, वनस्पति, प्राणी छे तेभज मानव पणा छे. माटेज माणस नक्की विश्वो एक अविभाज्य घटक छे. जे शक्ति मारकत विश्वनां नियमो काम करे छे ते ज शक्ति मानवनुं जुवन चलावे छे. मानव ए ज शक्ति पोताना श्वास अने विचार छारा वापरे छे.

श्वास अने विचार-आमांथी मानव नी वधु नजुक शुं छे? प्रत्येक मानवी जुव माटे श्वास अने विचार अधिक महत्वना छे. मानव माटे जुवनावश्यक जउरीयात शुं छे? ऐसुं विचारता जणाय छे के अन्न, वस्त्र, रेठाणा के पणी पैसा, समय, निक्षेप, पणा आ बधायी विशेष महत्वनां श्वास अने विचार छे. डगाले अने पगाले, पगेपणे आपणे तेनो उपयोग करीए छीअे. परंतु आटली महत्वनी वस्तु शास्त्रशुद्धपणे डेवी शीते वापरवी ए आपणे कयां शीझ्या छीअे? कोईपणा शाळा, कोलेजमां, पाठ्यपुस्तकमां क्यांक पणा आनो उल्लेख नथी. आ सर्वाधिक महत्वनी वात प्रत्येमानवे दुर्लक्ष राख्युं जेना कारणो मानवज्ञात आजे त्रस्त थर्द गर्द छे. आटलो बुद्धिशारी मानव-आवी सरण मूलभूत वात हजु पणा तेना द्यानमां डेम

कल्पना राईलकर

આવતી નથી?

આનું કારણ એવું લાગે છે તેની સમક્ષા જે જીવનાવશ્યક વસ્તુઓ છે જે અજ્ઞા, વચ્ચે, રહેઠાણા, પૈસા, સમય, નિક્ષેપ આ બધું મેળવવામાં માનવી ઔટલો વ્યસ્ત છે કે જે કારણથી આ બધું તેને મળી શકે એમ છે, તે કારણ પ્રથેજ તેનું દુર્લક્ષ્ય છે. અને તેથી તેનું પરિણામ તેની તેની સમક્ષ આવવું અટળ છે. નિયમાનુસાર છે. શાસ્ત્રશુદ્ધ છે.

શ્રેષ્ઠ જ્ઞાની ઋષિમુનીઓએ શોધી કાઢેલું પ્રાચીન જ્ઞાન આજે પણ માનવી માટે એટલું જ ઉપયોગી છે, શાસ્ત્રશુદ્ધ છે. આજે બ્રહ્મવિદ્યા સાધકસંઘ તરફથી બ્રહ્મવિદ્યાનાં જ્ઞાનીજનોના પ્રાથમિક વર્ગ માં જે શીખવામાં આવે છે તે શ્રેષ્ઠ જ્ઞાનોના સાર છે. તેમાં યોગ્ય ક્ષયસન શીખવા માટે આદ્યાત્મિક ક્ષયસન તાનીજનોના પ્રકાર શીખવામાં આવે છે. આપણાં વિચારો ને યોગ્ય વિચારોનું વલણ આપવા માટે માનસિક વ્યાચારમ્પકાર શીખવામાં આવે છે. આ બંને અનિત્યસ્ય સહજ અને સુલભ છે. કોઈપણ માનવ આ શીખી શકે છે. જેવી રીતે વિદ્યુતશક્તિનાં વપરાશ માટે નિશ્ચિત નિયમ છે, નિયમાનુસાર વાપરવાથી માનવને તે ખૂબ ઉપયોગી છે. પણ તે નિયમાનુસાર ન વાપરીએ તો સંછારક પણ છે. તેવી જ રીતે આપણે જે જીવનશક્તિ, ક્ષાસ અને વિચાર મારકાંત ઉપયોગ કરીએ છીએ તેનાં નિયમોને સમજુને તેને નિયમાનુસાર ઉપયોગમાં લેવામાં આવે તો મનન્ય ને સ્વાસ્થ્ય, આશોચ, પ્રેમ, સમૃદ્ધિ, આનંદ અને શાંતિ માં સ્થિત કરે છે અને નિયમ વિક્રનો ઉપયોગ બિમારી, બગાડ અવરોધ નિર્માણ કરે છે. બ્રહ્મવિદ્યાનાં વર્ગમાં આ મહત્વની વાત આપણે શીખીને ફક્ત પોતાના માટે તેનો ઉપયોગ કરવાનો છે. આ શાસ્ત્ર શીખવાની ક્ષમતા દરેક માનવ પાસે છે, ફક્ત તેણે આગસ ખંખેરીને દુર્લક્ષ્યને બાજુ પર રાખી આ અતિ મહત્વની બાબત તરફ વળ્યું જોઈએ.

બ્રહ્મવિદ્યા શીખવાનો આગ્રહ કોણે કર્યો છે? સરકારે/શિક્ષાણ ખાતાએ/માતાએ પિતાએ/ભાઈએ/બહેને/પતિએ/પતનીએ/સગા સંબંધીઓએ/પાડોશી એ કે બીજા કોઈએ? ના રે ના, આમાનાં કોઈએ ગુંથાયેલો આવે આગ્રહ કર્યો નથી. કારણ કે દરેક જણ હજુ આગામી આવશ્યક વસ્તુ મેળવવામાં છે. ક્ષાસ છે તેથી જ અને વિચાર કરી શકું છું તેની જ તે જ હું મેળવી શકું છું. આ અતિ મહત્વની વાત હજુ સુધી તેમના દ્યાનમાં આવતી નથી. હુએ, તે આપણા દ્યાનમાં આવી છે માટે આપણે જ પોતાને દઢતાથી આગ્રહ કરવો જોઈએ.

ભૂલના પરિણામોના બેજ કારણ હોઈ શકે.

1. માહિતી નથી, બરાબર સમજાયું નથી
  2. સમજુ લિધા પણી આચરણમાં લાવ્યા નથી
- બંને માટે જવાબદાર આપણે પોતે જ છીએ.

તો પણી જે આપણે જ દઢ આગ્રહી કરી, બ્રહ્મવિદ્યાના નિયમોનું પાલન કર્યું તો આપણું સંપૂર્ણ જીવન બદલાઈ જશે છે. એવો ચમત્કાર થાય છે જેથી આપણે શારીરિક સ્તર પર આશોચ ઉત્સાહ વ્યક્ત કરવા લાગીએ અને માનસિક સ્તર પર પ્રેમ, શાંતિ વ્યક્ત કરવા વાગીએ છીએ.

માનવે આનંદ માં રહેવું જોઈએ તેવું બધાને લાગે છે, અલબત આપણી આ સરકારને સુઝ્ઝા લાગે છે. પણ આનંદનો એવી કોઈ અચૂક માર્ગ તેમની સામે નથી. તપાસ કરે છે. શોધો છે પણ બ્રહ્મવિદ્યા એ જ આનંદ નો સંત્યમાર્ગ છે.

વૈશ્વિક જીવનશક્તિ ને પ્રાણામ !

વિચાર અને કલ્પના

સંજય સાઠે (શબ્દાંકન : રિતા પંડ્ચા)

માનવી જીવનમાં યશસ્વી થવા માટે આવશ્યક એવી ગુરુચાવી જ આ લેખમાં કહેવામાં આવી છે. ધ્યાનસિદ્ધ ગુરુજોને એકદમ સ્પષ્ટપણે માનવી વિચાર અને કલ્પનાની શોધ કરીને યશસ્વી જીવનનો રાજમાર્ગ બતાવ્યા છે. માટે જ આ લેખ વાચકોને જાગૃત અને પ્રેરિત કરશે એમા શાંકા જ નથી.

સવારે આપણે વર્તમાનપત્ર જોયું કે તેમાં આરોગ્ય માટે, વ્યાધિ મુક્તિ માટે અનેક ઊપાયો, ઔષધીઓ, માહિતી અને જાહેરાતો દેખાય છે. આ બધી જ માહિતી શારિરિક અને માનસિક અવ્યવસ્થા નિર્માણ થવાથી શું ઈલાજ કરવો એ સંદર્ભ માં હોય છે. ખૂલ્ઝ થોડી માહિતી અવ્યવસ્થા નિર્માણ ન થાય એ માટે શું કરવું આ બાબત મળે છે.

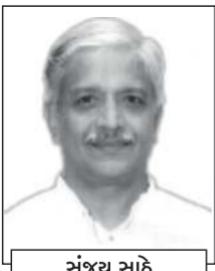
મનુષ્ય ને પોતાનું જીવન સફળ બનાવવું છે. શારિરિક યશ એટલે આરોગ્ય કે સ્વાસ્થ્ય, માનસિક યશ એટલે આનંદ અને આદ્યાત્મિક યશ એટલે શાંતિ આ યશ મનુષ્ય શું વિચાર કરે છે, શું કલ્પના કરે છે. એના પર અવલંબે છે.

આપણે કલ્પના અને વિચારોનો વિચાર કરીએ! બાધ્ય ઉતેજક કારણ (વસ્તુ) અથવા આંતર ઉતેજક કારણ (સ્મૃતિ) ને કારણો ચિત્તમાં પ્રતિક્યા નિર્માણ થઈએ વિચાર તરંગ (અથવા વિચાર) ઉત્પન્ન થાય છે. ચિત્ત માં ઉઠનારાં આ વિચાર નાં તરંગોને જ વૃત્તિ કહેવામાં આવે છે અને આ વૃત્તિ જ મનુષ્યને યશ અથવા અપયશ તરફ લઈ જાય છે.

આપણાં જીવનમાં ‘મન’ અનેક પ્રકારના વિષયોનો વિચાર કરે છે. જીવનભર આ પ્રક્રિયા સતત ચાલ્યું હોય છે અને જે પ્રમાણે જન્મ થી મૃત્યુ પર્યત છુદયની કિયાને વિક્ષેપ નથી તે જ પ્રમાણે વિચારોને પણ વિક્ષેપ નથી હોતો. સતત વિચાર, સતત વિચાર, સતત વિચાર !!! તેને કારણો મગજ નબજું પડે છે અને તેને થાક લાગે છે. એના પરિણામે શરીર ને થાક લાગી શકે છે. શરીરનો થાક દૂર કરવા માટે નિસર્ગે મનુષ્ય ને નિદ્રા ની ભેટ આપી છે. એને લીધે ઊંઘ પણી માણસ તાજોમાઝે થાય છે. પરંતુ જીવમાં જાગૃતિ અને સ્વપ્ન (ગાઢ ઊંઘ ખૂલ્ઝ ઓછી) આ સ્થિતિમાં સતત વિચારથી મગજ ને વિશ્રાંતિ મળતી નથી. અને આવો જીવ મનથી દુર્બલ અને શરીર થી હારી જાય છે.

કલ્પના એ પણ વિચારોનો જ ભાગ છે. પરંતુ કલ્પનાને બાધ્ય (વસ્તુ) અથવા આંતર (સ્મૃતિ) ઉતેજક કારણો જરૂરી હોય છે એવું નથી. વિચાર અને કલ્પના આ બંનેમાં સારાં અને ખરાબ એવા બે પ્રકાર હોઈ શકે છે અને આ બંને જૈવિક સ્પંદ (એટલે કે ઇન્ડ્રિયોની કિયાને લીધે નિર્માણ થનારા) હોય છે.

પરમેશ્વરે મનુષ્યને વિચાર અને કલ્પના કરવાની અફાટ શક્તિ આપી છે. એ સામર્થ્યને લીધે માનવ પ્રાણી બીજા સર્વ પ્રાણીઓ કરતાં શ્રેષ્ઠ સિદ્ધ થયો છે. કલ્પના કરવા મળેલી આ શક્તિને કારણો તેણે ભૌતિક (સામાજિક, રાષ્ટ્રીય અને વૈજ્ઞાનિક ઇત્યાદિ) અને આદ્યાત્મિક પ્રગતિ કરી છે. પણ માનવી જીવની

સંજય સાઠે

મનોવૃત્તીનો/સ્વભાવનો બીજો પર એક છેડો છે. જે પ્રત્યક્ષ માં ક્યારે પણ બનશે નહિં, આ ખબર હોવા છતાં પણ કલ્પનાનો આભાસ નિર્માણ કરીને આપણી દિચ્છા, વિકાર, વાસના આ અપ્રત્યક્ષ રીતે પૂર્ણ કરી લેવી. આવી પદ્ધતિનો આધાર લેવાથી જીવને ‘મનની શાંતિ પ્રાપ્ત થશે’ એવો અમ, આભાસ થાય છે. બિન્દુ બિન્દુ કલ્પના કરી ને મનની શાંતિ મેળવનારા અનેક છે.

નકારાત્મક વિચાર (Negative thinking) એ પણ માનવી જીવનનો મૂળ સ્વભાવ છે. માનવી મનમાં યોગ્ય વિચાર બરોબર અયોગ્ય અથવા ઉલ્ટા વિચાર આવે છે અને તે યોગ્ય વિચાર કરતાં વધુ પ્રબળ હોય છે.

આવા વિચાર અને કલ્પના ની માયાજાળ થી પર થવા માટે યોગ્ય વિચાર અને યોગ્ય કલ્પના કરવાનું શાર્તે અને કલા બ્રહ્મવિદ્યા શીખયે છે.

પહેલું વાર્ષિક ગુજરાતી સંમેલન, ઘાટકોપર

બ્રહ્મવિદ્યા : યશસ્વી જીવનની કળા

બ્રહ્મવિદ્યાની શરૂઆત મેં એપ્રિલ 2005 થી કરી હતી. બ્રહ્મવિદ્યા શિખવા પહેલા મને ઘરમાં, સામાજિક જીવનમાં અને ઓફિસમા જાણે કોઈ ફક્ત પરિક્ષક (ભગવાન) સતત ડગાલે ને પગાલે પરિક્ષા લેતો હોય એવું લાગતું. રોજ જાણે નવા પ્રશ્ન પછાડની જેમ ઉભા રહેતાં.

ત્યારે લાગતું સ્ફૂર્ત અને કોલેજમાં પુછતા પ્રશ્નો સહેલા હતા, કારણ પ્રશ્નો પુસ્તકમાંથી પુછતા અને ન આવકે તો કોઈની મદ લઈ શકાતી પણ આ જીવનરંધ્રી પરિક્ષાના પ્રશ્નો એટલા જટિલ અને તેનો જવાબ પુસ્તકમાં ન મળે, અને કોઈને પુછાય પણ નહીં અને મનમાં ને મનમાં ધૂટાયા કરવું પડે. જેની અસર શરીર, મન અને દૈનંદિન પર થતી ત્યારે જીવન સંગ્રહમ છે એ ચુક્તી સાચી લાગતી. પરંતુ બ્રહ્મવિદ્યા મારા જીવનમાં આવ્યા પછી નિયમીત સાધના કરવાની પ્રેરણા સર પાસેથી મળ્યા પછી જીવન સહેલું આનંદમયી લાગવા લાય્યું. કારણ બ્રહ્મવિદ્યામાં જીવનની મુળભૂત કિયા, આસ જેનાથી શરીર ચાલે છે તે ચોચ્ય થવાતી વિચાર જેનાથી મન ચાલે છે તે શુદ્ધ થવાથી.

જીવનના નિયમ સમજું વાપરવાથી સાથોસાથ મનની ક્ષમતાનો પરિચય તેને વાપરવાની પદ્ધતિ અને ધીરે ધીરે પોતાના સત્યસ્વરંખ્રાપ બાબત જ્ઞાન અને અનુભવતાં જીવનમાં આપતી પ્રત્યેક મુશ્કેલી આપ્ણાન તરીકે સ્વીકારી. યશસ્વી થવાની કળા જાણે આત્મસાત કરી. યશસ્વી થવાની જાણે આદત પડી ગઈ છે અને સાથોસાથ જાણે પ્રત્યેક દિવસે મારાં જીવનના અણે સ્તર શારીરિક, માનસિક અને આધ્યાત્મિક સુધરવાથી હું સામાન્ય વ્યક્તિમાંથી અસામાન્ય વ્યક્તિમાં આંતરિક પરિવર્તન થચેલું અનુભવ્યું છૂ. અને વધારામાં બ્રહ્મવિદ્યા માર્ફત મને મળેલા અમૃત્ય જ્ઞાનો પ્રકાશ અન્યના જીવનમાં પ્રકાશિત કરવાની તક એક શિક્ષક તરીકે સોપવામાટે હું બ્રહ્મવિદ્યાની, બ્રહ્મવિદ્યા સાધક સંઘની હું આભારી છું.

આભારી છું.

છાયા દેસાઈ

બોરિવલી પ્રાથમિક ગુજરાતી વર્ગ

બહુવિદ્યા : રાજમાર્ગ તરફ નવું પગલું

પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમથી શરૂઆત, પ્રગત, પ્રદિપક વર્ગ, શિબિરો, સાધના મંડળથી હવે પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમ માટેની કાર્યશાળા. આ બધા પ્રવાસનો વિચાર કરતાં અનેક ગુરુજીનોનો સહયોગ, અનેક સુખદ ક્ષાળો નજર સામે આવે છે.

પ્રેમ, નમૃતા, શાંતિ તથા પૂર્ણ દિવેકર સરળું બધા માટેનું એક સરળું હાસ્ય પ્રદિપક વર્ગ કરતા શિખવા મળ્યું. જે શીખીએ હીએ તે પ્રત્યક્ષ જીવનમાં કેમ વાપરવું તેનો જીવંત દાખલો મળે છે. તેમજ અન્ય ગુરુજીનો પણ જે નિષ્ઠાથી, ખંતપૂર્વક સેવાના ભાવથી જે રીતે આ પ્રકાશ પ્રસરાવવાનું કામ કરે છે તે બદલ ફૂટજાતા, આદર થાય છે. તેથી જ આપણાને જે મળ્યું છે તે બધાને મળે એ ભાવથી જ, પ્રકાશ પ્રસારવાની જવાબદારી આપણા સૌની જ છે.

કાર્યશાળા વખતે પણ જે રીતે શીખવવામાં આવે છે તે પણ કેટલું પદ્ધતિસર, દરેક શિક્ષકે બહુવિદ્યા જેમ છે તેમ જ શીખવવી એ દ્વેય રાખીને અભ્યાસક્રમ નક્કી કરવામાં આવ્યો છે.

કાર્યશાળા કરતાં દરેક પાઠનો ઉંડો અભ્યાસ, તેમજ સંતોષ, ફૂટજાતા, આદર, નમૃતા, વગેરે જીવનમાં કેમ વાપરવા તેનો પણ ખ્યાલ આવે છે, શ્વસનપ્રકાર પણ અચૂક થાય છે. તેથી આપણી પોતાની સાધનામાં પણ ખૂબ જ પ્રગતિ થાય છે.

બહુવિદ્યાનો પ્રચાર અભિલ સમાજ ને થાય, માટે આ પ્રકાશ પ્રસારવાના આ કાર્યમાં મારો સહભાગ થાય તો ખરેખર આનંદ થશે.

- મીના ગાલા

❖❖❖

બહુવિદ્યા : નવજીવન

હું, અનીતા ઝટકીયા. મેં બે વખત પ્રાથમિક અભ્યાસ ક્રમ પૂરો કર્યો છે અને અત્યારે હું પ્રગત નો અભ્યાસ કરું છું મને પાર્કિંગસન્સ નામનો અસાદ્ય રોગ થયો છે. આ રોગની જાણકારી થતા માંનું મનોબળ એકદમ તુટી ગયું અને મને જીવન જીવવાનો રસ ન રહ્યો. ત્યાં એક દિવસ અખભાર મારફત બહુવિદ્યા અભ્યાસક્રમની જાણકારી મળી. જેનું આ વાક્ય “બહુવિદ્યા આરોગ્ય ગુરુચાલી” વાક્યથી પ્રેરાઈને મેં મારા પતિને કોર્સ કરવાની ઈછા કહી.

તેમને મને તરત જ હા પાડી, કારણ કે મારાથી એકલા કાંઈ કરી શકાતું ન હોતું. બહુવિદ્યાના અભ્યાસથી આ રોગ સામે લક્ષ્યાની મને શક્તિ મળી છે. હવે એમ નહીં કહું કે મને પૂર્ણ સારું થયું છે, પણ માનસિક રીતે હું ધારી મજબૂત થઈ ગઈ છું. તેમાં મારા મીસનો ખૂબ જ મોટા ફાળો છે.

હું આ સિદ્ધી માટે બહુવિદ્યાની આભારી છું.

- અનીતા ઝટકીયા

કલ્પના : અનુભૂત કલાકાર

હું ડોક્ટર છું. 2012 માં પ્રાથમિક કોર્સ કર્યા બા મને ખુબ જ ફાયદો થયો એટલે બ્રહ્મવિદ્યાના શિક્ષક બની બધાને આ જ્ઞાન મળે એ જીવનનો લક્ષ્ય બની ગયો.

1. ટિચર ટ્રેનિંગ કોર્સની પરીક્ષા આપવાની પહેલા ખુબ જ અત્યાસ જરૂરી છે અને એ અત્યાસ કરતાં કરતાં અનુભૂત શાંતિ, પ્રેમ, આનંદનો અનુભવ થયો.

2. કલાનિકમાં કામ બહુ ઉત્તમ થઈ ગયું.

3. મારામાં પ્રેમ વધતાં ધરે કામવાળી બાઈસાથે, નજીકનાં લોકો સાથે સંબંધ વધારે સારા થઈ ગયા.

4. સુખ અને દુખને સહેલાદિથી ફટકા મારતી થઈ ગઈ.

5. જીવનની મુસાફરીમાં કલ્પના શક્તિ કે જે અદ્યા કલાકાર છે. અનુભૂત કલાકાર છે એને વાપરવાનું મારા શિક્ષક પાસેથી બરોબર શીખી લઈ, અને સતત અમની પ્રેરણા અને માર્ગદર્શનથી જીવનમાં એનો ઉપયોગ કરતી ગઈ.

કલ્પનાશક્તિના વાપરીને મારા પુત્રનાં લખ કુટુંબમાં 30 વર્ષમાં ન હોતા થયા એવા 3 કાર્યક્રમ કર્યો!

6. ટીચર ટ્રેનિંગ કોર્સ દરમ્યાન જે એકર્ષેણ પાકા કરવાના હોય એ કાયમ માટે તો જ ચાદ કરી શકીએ જો એ બરોબર સમજ્યા હોઈએ, એનું ચિંતન, મનન કરતાં કરતાં અને ટિચર આપેલી ધીરજની ગોળી દિવસમાં 3 વાર નિયમિત ખાતા ખાતા મારા માથામાં આદિસ ફેક્ટરી, મોઠામાં શુગર ફેક્ટરી અને હાઈમાં લવ ફેક્ટરી ચાલુ થઈ ગઈ, જેને લીધે જીવન સેટીસેફેક્ટરી બની ગયું!!

7. હું પણ મારા શિક્ષકને એક સફળ બ્રહ્મવિદ્યા શિક્ષક બનીને સર્વને સતત પ્રેમ અને જ્ઞાનનો પ્રસાર કરીને ઋષિ અદા કરીશ.

- ડૉ. શેવંતી એસ. શાહ

❖❖❖

બ્રહ્મવિદ્યા : એટલે અદ્ભુત યોગશાસ્ત્ર

બાળપણથી જૈનધર્મમાં સાધના કરતાં અનેક મહાત્માઓના સંપર્કમાં આવવાનું થયું. સિદ્ધાંતો અને મૂળ ધર્મના હાઈ સુધી પહોંચા પણ તે સર્વે કંઈક અંશો બુદ્ધિના સ્તરે હતું. સદગુરુ કૃપા થકી બ્રહ્મવિદ્યા નો ભેટો દસ વર્ષ પહેલાં થયો અને ત્યારથી અત્યાર સુધી જીવનમાં વણાતી ગઈ તેમ તેમ અનુભવ થકી જીવનના રહણ્યોનો ઉધાડ થતો ગયો. મારી આસપાસના મિત્રોમાં એક અજબની મારામાં આવેલા પરિવર્તનની સમીક્ષાના કારણરૂપ આ બ્રહ્મવિદ્યા અમારી સાધનાના સ્થલરૂપે રોપાતી ગઈ. સૂક્ષ્મ અનુભવો જે વર્ણવી ન શકાય તેવી માત્રામાં થતાં થતાં આ ક્ષણે હૃદયપૂર્વક બ્રહ્મવિદ્યાનું અભિવાદન કરીએ. શારીરિક, માનસિક અને આધ્યાત્મિક સ્તરે થયેલા પ્રગતિ જે કાર્ય અનેક વર્ષના પ્રયાસમાં ન થયું તે માત્ર ધણા ઓછા સમયમાં કાર્યસિદ્ધિનું પરિણામ મનઃચક્ષુ સામે સ્પષ્ટ દેખાતું થયું, તે માટે અમે પરમાત્માના આભારી છીએ.

અવાર્ણનીય અનુભવો + 10 વર્ષની સાધના + સર્વાંગી વિકાસ + પરિવર્તન

- અમૃત શાહ

દ્યોર્ચ અને શ્રદ્ધાનો ગુણ વધ્યો

આ શ્રેષ્ઠ વિદ્યા નો અભ્યાસ મારા પતિ ના ખુબજ આગ્રહ થી મેં જુલાઈ 2016 માં શરૂ કર્યો પછી ફેબ્રુઆરી 2017માં પ્રગત નો અભ્યાસક્રમ શરૂ કર્યો લગભગ 1 વર્ષ પછી મારી તબિયત અસરપથ જલાતા ડૉ. મને MRI કઢાવવા કહ્યું અને તેના રિપોર્ટ ના નિદાન માં આવ્યું કે મને બ્રેઇન ટ્યુમર છે. ડૉ. કહ્યું કે ઓપરેશન સિવાય બીજો ડોઈ ઈલાજ નથી. આ સાંભળી મારા પરિવાર પર તો મોટી આફત ના પહાડ તુટી પડ્યો હોય તેમ લાભ્ય. પણ તે વખતે બ્રહ્મવિદ્યાના શિક્ષક તરફથી મને ખુબજ આશ્વાસન અને હિંમત મળી છેલ્લા દોઢ વર્ષ થી દરરોજ કરેલી બ્રહ્મવિદ્યા ની સાધના અને દ્યાન મને હિંમત અપાવવા ખુબજ કામ લાભ્યા. બ્રહ્મવિદ્યાની સાધના થી જ હું મારી દસ કલાક ની સફળ બ્રેઇન ટ્યુમર ની શાસ્ત્રકિયા કરાવી શકી. બ્રહ્મવિદ્યા ની શક્તિ ને લીધે હું મારી દસ કલાક ની શાસ્ત્રકિયા પછી એટલી સ્વર્પથ હતી કે ડોક્ટરો મને ICU ને બદલે મને સીધી મારા ઇમ માં શીફ્ટ કરી.

પણ ઈશ્વર ને બીજુ કાંઈક મંજુર હતું મારા ઓપરેશન ના ચાર દિવસ પછી ડોક્ટર ક્રારા મને જાળાવવામાં આવ્યું કે મને ફેસ્ટા માં પણ ટ્યુમર છે. અને તે પણ શાસ્ત્રકિયા કરીને કઢાવ્યું પડ્યો. આ અસહ્ય માનસિક વેદના વખતે મને બ્રહ્મવિદ્યાના શિક્ષક તરફથી ખુબજ હિંમત મળી. મારી સાથે દરરોજ કોન ઉપર વાત કરીને તેમના માર્ગદર્શન મુજબ મે દરરોજ દ્યાન અને સાધના બરોબર કરી. બ્રેઇન ની શાસ્ત્રકિયા પછી એક મહિના માં ફેસ્ટા ની 4 કલાક ની સફળ શાસ્ત્રકિયા પછી ધીમે ધીમે બધા રિપોર્ટ નોમલ આવવા લાભ્યા બે મહિના પછી હું એકદમ સ્વર્પથ થઈ ગઈ. આ ચમત્કાર બ્રહ્મવિદ્યાની સાધના, દ્યાન અને દરરોજ રાત્રે બોધવચન, પ્રાર્થના વાંચવાને લીધે જ થયું છે. બ્રહ્મવિદ્યા નો કોર્સ ચાલુ કર્યા પછી મેં દરરોજ સાધના કરી છે હું હોસ્પિટલ માં હતી તો પણ મેં માનસિક સાધના કરી છે અને તેથી જ હું આટલી જલ્દી સ્વર્પથ થઈ શકી.

મને નવો જન્મ આપવા બદલ હું ઈશ્વર, બ્રહ્મવિદ્યા, મારા ટિચર અને ડોક્ટર નો ખુબ ખુબ આભાર માનું છું.

- કલ્પના મેહુલ વકીલ

મનોબળ

બ્રહ્મવિદ્યાનો બેઝીક કોર્સ બે વાર કરીને મેં 2017 માં પ્રગતનો અભ્યાસક્રમ શરૂ કર્યો. તેના 1 વર્ષ પછી મારી પતનીને અચાનક જ એક મોટી બીમારી આવવાથી ફક્ત દોઢ મહીનાના સમયગાળાનાં જ બે મોટી શાસ્ત્રકિયા કરાવવી પડી. આ અતિ કપરા સમયમાં હું માનસિક રીતે એકદમ ભાગી પડ્યો હતો. પરંતુ બ્રહ્મવિદ્યાના શિક્ષકની સલાહ અને માર્ગદર્શનથી તેમજ બ્રહ્મવિદ્યાની તેમણે બતાવેલી સાધનાથી અને દ્યાનથી મને ખૂબ જ હિંમત આવી, અને તે સમય બ્રહ્મવિદ્યાના બોધવચનો દરરોજ વાંચીને મારા વિચારેમાં ખૂબ જ પરિવર્તન આવ્યું અને મને એક નવી શક્તિ મળી. અને તેથી જ હું અત્યંત વિકટ પરીસ્થિતીનો સામનો કરી શક્યો.

આ બદલ હું બ્રહ્મવિદ્યાનો, ગુરુજીનો ખૂબ ખૂબ આભાર માનું છું. બ્રહ્મવિદ્યાની સાધનાથી નવી શક્તિ અને જોમ મળે છે. અને ખાસ, મારા નજીદીકના અને દૂરના બગેના ચશ્માના નંબર આંકા થયા છે.

- મેહુલ વકીલ

બ્રહ્મવિદ્યા જીવનનું આણામોલ રત્ન

બ્રહ્મવિદ્યા ઉજવલ પ્રકાશનું જરણું

પ્રેમથી આલાપનું ઉપરાયું

લેવું બ્રહ્મવિદ્યાનું શરણું

બ્રહ્મવિદ્યા નમો નમ:

પ્રજ્ઞા મળે પવિત્રતાં, પ્રકાશ ભળે

જીવન ઉત્તમ આનંદે ઝળહળે

પ્રગત પ્રગતિ સોપાન સરે

બ્રહ્મવિદ્યા નમો નમ:

સાધના કરતા રહીએ

સર્વ શ્વસન પ્રકાર કરીએ

તન-મનથી - મસ્ત રહીએ

બ્રહ્મવિદ્યા નમો નમ:

વિશાળ સૂર્યિ વિરાટે ઉર વહે

સર્વ સમભાવે એકરૂપ રહે

જ્ઞાનતૃષ્ણા સમૃદ્ધ છોળો ઉડે

ગુરજુ મુખે જ્ઞાન ગંગા વહે

બ્રહ્મવિદ્યા નમો નમ:

ભાવ વંદન - પ્રેમ વંદન - વારંવાર વંદન

- કનુભાઈ ગાંધી

❖❖❖

સનાતન વિદ્યા

બ્રહ્મવિદ્યાની બેઝિક કોર્સ ગુજરાતીમાં ચાર વખત કરીને પછી પ્રગત અભ્યાસકમ્માં જોડાયો. બ્રહ્મવિદ્યાના આ અભ્યાસકમ્માં જોડાવવાથી ઘણાં જ ફાયદા થયા છે. જેમકે માનસિક, શારીરિક અને આધ્યાત્મિક દરેક કાર્ય લાભ માટે જ કરવું જરૂરી નથી હોતું. કોઈ પણ કાર્યમાં લાભ થાય તો જ આપણે કરતા હોય છીએ પરંતુ આ અભ્યાસકમ્માં જડપથી નહીં પરંતુ લાંબગાળાનો લાભ ચિરંજીવ ફાયદો મળે છે એ અનુભવ થયા લાયો છે.

હુકારાત્મક વલણ વધ્યું છે. નકારાત્મકતા મનમાં આવે તો પણ તરત જ બ્રહ્મવિદ્યાના નિયમો કે સનાતન સત્ય જેવા વચ્ચેનો યાદ આવી જાય છે જે કરે નકારાત્મકતા અંદારાથી હુકારાત્મક અજવાળા-પ્રકાશ તરફ દોરી જાય છે.

પ્રગત અભ્યાસકમ્માં ખૂબ જ ઉકાળપૂર્વકની જાણકારીથી મારી આધ્યાત્મિક પ્રગતિ થઈ છે. જે મને માં જીવન આનંદીત બનાવવામાં મદદરૂપ થઈ રહી છે.

- પરાગ પુરોહિત

આરોગ્ય સંપન્ન જીવન

મારી બ્રહ્મવિદ્યા ની ચાત્રા 4 વર્ષ થી ચાલુ છે. બ્રહ્મવિદ્યા નો અત્યાસ ક્રમ શરૂ કરતા પહેલા હું બિમારી અને નકારાત્મક વિચારોથી ઘેરાયેલી હતી સાચનસ પગનો દુખાવો, શારીરિક નબળાઈ, હીમોઝ્લોબિન ની કમી હોવાથી પરેશાન રહેતી આને લીધે માનસિક અશાંતિ અને આત્મવિશ્વાસની ઉણાપ હતી શ્વસનપ્રકાર ની સાધના અને દ્યાન ની સાધના થી શારીરિક તકલીફો માં સુધારા ટેખાવા મળ્યો એક વર્ષ પહેલા અચાનક થાદશોઇડ આવવાથી 8Kg વજન ઓછું થઈ ગયું. ડૉક્ટરે કીદું કે 6 મહિના નો દવા નો કોર્સ કરવો પડશે મેં 2 મહીના દવા લીધી. શ્વસનપ્રકાર ની અને નવ શાશ્વત સત્યોની નિયમિત સાધના કરવા લાગી 6 મહીના પછી રિપોર્ટ કઢાવ્યો રિપોર્ટ એકદમ નોર્મલ આપ્યો. વજન પણ 2ટિંલ વધી ગયું. ફેક્સાની ક્ષમતા પણ વધી ગઈ છે. હીમોઝ્લોબિન ના લેવલ માં પણ વધારો થયો છે. કાર્યક્ષમતા વધી છે. આખો દિવસ મનમાં આનંદ અને ઉત્સાહ રહે છે. શરીરમાં સ્ક્રૂટિં રહેવાથી કામમાં થાક લાગતો નથી. સકારાત્મક વિચારો થી પારિવારિક સંબંધો મજબૂત બન્યા છે. આત્મવિશ્વાસમાં આશ્રયજનક વધારો થયો છે. હંમેશા હું મારી જાતને બીજા લોકો ની સાથે સરખાવતી અને મારી કમીઓને જોયા કરતી પણ બ્રહ્મવિદ્યા એ મને મારી નવી ઓળખાણ આપી છે. મારામાંની શક્તિ ને જોવાની દર્શિ આપી છે. ખરેખર જ બ્રહ્મવિદ્યા જીવન જીવવાનું શરૂ કર્યા છે.

હું બ્રહ્મવિદ્યા સર્વ ગુરુજન અને પરમાત્માની આભારી છું. આભારી છું. આભારી છું.

- ડૉ. હેમા દેસાઈ

❖❖❖

બ્રહ્મવિદ્યા : જીવનની નવી દર્શિકોણ

હું એક કોલેજમાં શિક્ષક તરીકે ફરજ બજાવું છું. મને આધ્યાત્મિક પ્રવૃત્તિમાં ખૂબજ રસ છે.

2017 માં મેં બ્રહ્મવિદ્યા નો બેઝીક કોર્સ કર્યો છે. બ્રહ્મવિદ્યા ના જ્ઞાનથી મારા વિચારો માં તથા જીવન જીવવાના અમિગમ માં ખૂબજ બદલાવ આવ્યો છે. બ્રહ્મવિદ્યા શીખવાની પદ્ધતિ ખૂબજ સરળ છે, શ્વસનપ્રકાર, દ્યાન ખૂબજ બારિકાઈ થી શીખવવામાં આવે છે. આજ ના કરપી જીવન માં થોડો સમય પૌતાને માટે આપીએ તો સ્વસ્થ જીવન જીવી શકાય. સ્વસ્થ અને આનંદમય જીવન જીવવાની કળા એટલે બ્રહ્મવિદ્યા.

હું બ્રહ્મવિદ્યાના શિક્ષક તેમજ બ્રહ્મવિદ્યા સાધક સંઘનો ખૂબ જ આભારી છું. બ્રહ્મવિદ્યા એ મને જીવન નો નવી દર્શિકોણ આપ્યો છે.

- ચોગેશ વારીચા

સંક્ષિપ્ત

પ્રકાશની અને તે પ્રકાશમાં સ્થિર થવાના રસ્તા પર ચાલતા આપણા બ્રહ્મવિદ્યા બધા વિદ્યાર્થીઓ શિક્ષકો અને સહભાગીઓને પ્રણામ.

આ વિદ્યા માં મે 2013 માં પ્રવેશ કર્યો, તેના પછી આ 5 વર્ષ માં 3 પ્રાથમિક, 2 પ્રગત, 1 પ્રદીપક આ બધા વર્ગ મારા ચાલુ છે. આટલા વર્ષથી હું આ વિદ્યા સાથે રહી શકી એ જ મોટું પ્રમાણ છે. આ વિદ્યાનું અનન્યપાણું હોવાનું.

અદ્ભૂત એવી આ વિદ્યા થી થતા લાખ શબ્દમાં લખી શકાય તેમા નથી. પણ છતાં થોડાનું હું વર્ણન કરું છું. શારીરિક, માનસિક અને આધ્યાત્મિક ના ધારાના ઊંચા સોપાન હું ચડી છું. આમાંથી સૌથી વધારે મળે જે સ્પર્શી ગયું તે પ્રસંગ હું લખું છું.

હું રૈડિયોલોજીસ્ટ ડૉક્ટર છું અને C.T Scan, MRI Scan, X-ray ના report બનાવ્યું છું. આના માટે હું ઉચ્ચ શિક્ષણ USA થી શીખીને આવી. અહીં મેં જોયું કે ડૉ ને શીખવવાની આ USA ની પદ્ધતિ અહીં નથી, અને અહીંથી 4 લાખ ખર્ચી USA જવાનું બધાને પરવડે નહીં. બ્રહ્મવિદ્યાની સાધનાથી અને મારા અંદરની પ્રજ્ઞા ની Creativity ને લીધે મેં Universal health નું Mission લીધું અને આ ડૉ. જો Report બરાબર બનાવે તો Diagnosis બરાબર થાય અને પછી ટ્રીટમેન્ટ બરાબર થાય તો કેટલા લોકોનું સારું થાય. આના માટે સમગ્ર વિશે મળે એટલો બધો સપોર્ટ કર્યો કે હું સ્તરબ્ધ થઈ ગઈ. આ વિદ્યાને લીધે તે તત્વના ફૂટેલા અંકુરોએ મારી અંદર જબરદસ્ત Creativity ને બહાર લાવી મળે આ Project માટે તૈયાર કરી અને આજે દેશ વિદેશથી ડૉ માર ત્યાં શીખવા આવે છે.

વૈશ્વિક સ્તર પર આ એટલું મોટું સાહસ હું આ વિદ્યાએ આપેતી સાધના થી જ શક્ય બન્યું છે.

સતું સતું પ્રણામ આ વિદ્યાને. અત્યંત હૃતજ્ઞતા આનંદથી આભાર આ વિદ્યાનો. અંનતપણે આ વિદ્યા સહુને મળે અને બધા જીવો સુખી થાય એ જ પ્રાર્થના ઘણું જીવું બ્રહ્મવિદ્યા !!!

❖❖❖

હું સંતુષ્ટ છું

સવિનય સાથે જાણાવવાનું કે આપના માર્ગદર્શન હેઠળ પ્રગત અભ્યાસક્રમથી જીવનમાં અકલ્પનિય ફેરફાર થયો છે. જે પહેલા સતત નકારાત્મક વિચારો આવતા હતા તે રોજની સાધનાને અને દ્યાનને લીધે લગભગ બંધ જ થઈ ગયા છે. અને સકારાત્મક વિચારો ને લીધે જે પરિસ્થિતી કે વાતો અશક્ય લાગતી તે હ્યે સરળતાથી પાર પાડી શકાય છે. તે હ્યે મનપર અસર કરતી નથી. દેશેક પરિસ્થિતીનો સામનો કરવાની અદ્ભૂત શક્તિ મળે છે. રોજની સાધનાથી મન સંતુષ્ટ અને આનંદિત રહે છે. બ્રહ્મવિદ્યાના અભ્યાસ કુમથી શરીર અને મનની સાચી સમજ આવી છે જીવનમાં સંતુષ્ટતા, હૃતજ્ઞતા અને વિચારોમાં સ્થિરતા આવી છે. આ અભ્યાસક્રમથી જીવનમાં શારીરિક, માનસિક અને આધ્યાત્મિક અનેરી પ્રગતિ થઈ છે. પ્રગત અભ્યાસક્રમ થોડો અધરો લાગતો હતો પણ તેને સાચી અને સરળ ભાષામાં અમને સમજાવવા બદલ અમે આપના આભારી છીએ.

- વર્ષા સુવર્ણાકર

આંતરિક બદલ

‘બ્રહ્મવિદ્યા’ ના પ્રગત અભ્યાસક્રમ વિશે “પ્રજ્ઞા” માટે આજે જ્યારે આદરણીય ગુરુ સુનિતાબેન ક્ષારા કહેવામાં આવ્યું છે ત્યારે મારા જીવનમાં આમૂલ પરિવર્તન લાવનારી આ મા બ્રહ્મવિદ્યા વિશે શું લખવું અને ક્યાંથી શરૂઆત કરવી? તેની ભારે-ક્લિધા હું અનુભવું છું. કારણ કે જે હું બ્રહ્મવિદ્યા માટે અનુભવી રહી છું તે શર્દોમાં ઉતારવું ઘણું કરીન છે.

“બ્રહ્મવિદ્યા” પ્રગત અભ્યાસક્રમ ના પાઠોમાં તેને “સર્વશ્રેષ્ઠ વિદ્યા” કહેવામાં આવી છે તે સાવ સાચું જ છે.

“બ્રહ્મવિદ્યા” નો પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમ પૂરો કર્યા બાદ હવે આનાથી આગળ શું હશે? અને ઈશ્વર વિશેની જાણકારીની કૂતુહલતાવશ અને મારા જીવનના રાહારી રેણુકાબેન નાં આગ્રહવશ મેં પ્રગત અભ્યાસક્રમની શરૂઆત કરેલી પરતુ જેમ જેમ મારી સામે એક પણી એક પાઠો ખુલના ગયા તેમ તેમ હું આશ્રય અને અદોભાવથી તે “મા બ્રહ્મવિદ્યા” સામે નતમસ્તક થઈ ગઈ.

શારીરિક આરોગ્યના સ્તર પર પ્રગત અભ્યાસક્રમનો પ્રભાવ કહું તો સુસ્તિ, થાક, કટાળો, બોર્ગાન નામના શર્દો મારા થી જોજનો દૂર જતાં રહ્યા છે તેનું સ્થાન આનંદ અને સ્કૂર્તિએ લઈ લીધું છે. શરદી, ખાંસી, તાવ જેવી નાની-મોટી બિંમારીઓ મંથી મને મોટે ભાગે મુક્તિ મળી ગઈ છે. થાઇરોઇડના દવાના ડોઝ ઓછા થઈ ગયા છે. ખાસ કરીને મને મારા પગમાં ઘણી હંડી લાગતી હોવાથી હું રાતે મોજાં પહેર્યા વગર સુર્જ ન શકતી તે હવે મને રોજ રાતે પહેરવાની જરૂર નથી પડતી. ઉંધ અને આગસ ઘણાં જ ઓછાં થઈ ગયા છે.

માનસિક સ્તર “બ્રહ્મવિદ્યા” માટે હું એમ કહીશ કે તે આપણા મનજા વિચારોના ખલાખળાટ, અસંતોષ, દ્રોષ કે ઘવાયાની લાગણીઓમંથી મુક્ત થવાનો રામબાળા ઇલાજ છે. આ એ જ ઔષધ છે જેના ક્ષારા મારા વિચારો, ભાવનાઓ અને સંવદેનામાં આમૂલ પરિવર્તન આવ્યું છે. હવે જ્યારે પણ મારી સાથે કે મારી હજરીમાં મારાં-પોતાના કે બહારનાં અન્ય કોઈબનું પણ હું અચોચ વર્તન જોઉં છું. ત્યારે એક વાક્યની મને સતત થાદ રહે છે અને તે એ છે કે “હુ માનવીનું સંપૂર્ણ વર્તન જોઉં છું અને મારું – સંપૂર્ણ વર્તન જોઉં છું.”

ધરણી વ્યક્તિઓ, સગા-સંબંધી, કામ કરતા મારાસો, શાકભાજુ, ઈસ્ટની કે દૂધવાળા કે વોચમેન નાં વર્તન ની સામે અસંતોષ, કોઘના ભાવની જગ્યાએ આભાર અને કૃતજ્ઞતાનો ભાવ રહેવા લાગ્યો છે. વનસ્પતિ વિશ્વ સાથે મારી ઘરની અગાશીના નાના-નાના છોડવાઓ સાથ એક પ્રેમ અને આભાર ની લાગણી અનુભવાય છે. અધિરાઈ અને કોઘ ની જગ્યા હવે બધું બરાબર જ થશે, પોક્ટીવ આશાવાદી લાગણી થવા લાગી છે.

આધ્યાત્મિક દિન્દિને કહું તો જે ઈશ્વરને શોધવા હું મંદિરે જવા દોટ મુક્તિ, અને જો ડોઈ કારણવશાત ન જઈ શકાય તો અકળામણ અને ગુર્સો થતો તેની જગ્યાએ હવે તે ઈશ્વર મને મારી સાથે, મારી પાસે, મારા ઘરમાં, અને મારી-અંદર જ જણાતા બહારની દુનિયાની દોડધામ બંધ થઈ ગઈ છે. આંતરિક શાંતિ જણાય છે.

સીધી-સાદી ભાધામાં કહું તો હવે મને ખબર છે કે જે ઈશ્વર વિશે અને જોવા,

જાણવા અને અનુભવવાની કૂતુહલતા હતી તે જોવા, જાણવા અને અનુભવવા માટે બહારની દુનિયાનું બીજું કોઈ નહીં, પણ મારે પોતે જ મારા પ્રયત્નો અને સાધના દ્વારા અનુભવવાનો છે.

“બ્રહ્મવિદ્યા”નો આ અભ્યાસક્રમ જેમણે આપણા સુધી પહોંચાડયો છે, પ્રકાશ પ્રસરાવ્યા છે તે ગુરુજનોનો આભાર અને કૃતજ્ઞતા માનવા માટે આ બધા શબ્દો ખૂબ જ નાના છે. આ પ્રકાશ પ્રસરાવવાની આ માળાની કોઈ એક ની પણ કડી બની શકું તો એ જીવનની સાર્થકતા ગણાશે.

“મા બ્રહ્મવિદ્યા” અને ગુરુજનો નાં ચરણોમાં ભાવના પંડ્યા ના સાદર નમસ્કાર...

- ભાવના પંડ્યા

❖❖❖

બ્રહ્મવિદ્યા : જીવન જીવવાની કળા

મેં 30 વર્ષ બેંકમાં સર્વિસ કર્યા પછી સિનિયર મેનેજર ફોરેન એક્સ્ચેન્જ ના પદેથી જાન્યુઆરી 2012 માં સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ લીધી. વર્તમાનપ્રત્રમાં બ્રહ્મવિદ્યાનું પરિપત્ર જોઈને સંબંધિત માહિતી મુજબ વર્ગમાં પહોંચી ગઈ. એ નિશ્ચિત રૂપે ભાઘ્યનો “માસ્ટર પ્લાન” હોય કે જેને કારણે આજે હું મારા જીવનમાં સંપૂર્ણ વ્યવસ્થા અને સંતોષનો અનુભવ કરી રહી છું.

2012 માં પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમ શરૂ કર્યો. પ્રાણાયમ, શ્વાસનપ્રકાર, વિશ્રાંતિપાઠ અને ધ્યાનની ખૂબ નિયમિતતાથી સાધના કરી. શરદી, કમર-દર્દ, શ્વાસની તકલીફ વગેરે તો બે-ત્રણ મહિનામાં જ દૂર થઈ ગઈ. ઉત્સાહ અને આત્મવિશ્વાસ વધવા લાગ્યા. જીવનની દરેકથી કંઈક અલગ કરવાની તત્પરતા જાગી.

સાધના ની પ્રેરણાથી મુંબદી ચુનિવર્સિટી માં Advanced Diploma in Yoga and Philosophy નો કોર્સ કર્યો. 25 વર્ષ પછી ફરી પરીક્ષા આપી અને એમાં પ્રથમ આવી. બ્રહ્મવિદ્યા પાસે સ્વાસ્થ્ય અને સફળતાની ચાવી છે એનો સાક્ષાત્કાર થયો.

બ્રહ્મવિદ્યાના અભ્યાસ માટે ઓછામાં ઓછા 10 લોકોને પ્રેરિત કરીશ એવું નકકી કર્યું - મારી ઇચ્છા પર્યું થઈ અને 10 નો જાહુઈ આંકડો મેં પાર કર્યો.

કાર્ડિવલીમાં ગુજરાતીના પ્રાથમિક વર્ગ શરૂ થયા ત્યારે administration ને લગતા કામની જ્યાબદારી લઈને કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરવાનો મોકો મળ્યો. વર્ગમાં આવતા કેટલાક સાધકો આશર્થ્ય વ્યક્ત કરતા કે અહીં શિક્ષકો અને કાર્યકર્તા નિઃસ્વાર્થ ભાવથી આટલું સરસ કાર્ય ડેવી રીતે કરી શકે છે? હું એમને કહેતી ‘આપવામાં જ આનંદ છે’ એ બ્રહ્મવિદ્યાએ જે શીખવું છે. ‘Joy of Giving’ નો અનુભવ શબ્દોમાં વ્યક્ત થઈ શકે નઈની.

નિવૃત્તિ પછી જે કંઈક કરવાની મારી ઇચ્છા હતી એથી ધારું અધિક હું કરી રહી છું. મારું જીવન અધિક ઉત્સાહ, આત્મવિશ્વાસ અને આનંદથી માણી રહી છું. બ્રહ્મવિદ્યા મારા માટે એક અભ્યાસક્રમ નથી પણ જીવન જીવવાની કળા છે.

‘પહેલાં દરેક રસ્તાની સામે મુશ્કેલી દેખાતી હતી

હવે દરેક મુશ્કેલીની સામે રસ્તો દેખાય છે.’

લતા ઉપાધ્યાય

નવી દિશા॥

બ્રહ્મવિદ્યા એટલે માત્ર શ્વરણપ્રકાર અને દ્યાન - એટું જ નથી, પણ બ્રહ્મવિદ્યા એ સ્વયંને ઓળખવાનું અને આત્માને ઉત્ત્રત કરવાનું ખરે વિજ્ઞાન/શાસ્ત્ર છે. માણસ એ સમજુ શકે તો આ જ એનું અંતિમ દ્યેય છે.

આપણે નસીબદીર છીએ આપણને બ્રહ્મવિદ્યા શીખવાની અને જીવનમાં અમલમાં મુક્તવાની અને તેની સાધના દ્વારા જીવનને અર્થપૂર્ણ બનાવવાની તક મળી છે.

બ્રહ્મવિદ્યા ફક્ત હકારાત્મક અભિગમ માટે જ પ્રેરણા નથી આપતું પણ તે આપણા શરીર અને મનમાંથી બધી વિષમય ગંડકીને સાઝ કરે છે. અને આપણને શુદ્ધતા તરફ દોરી જાય છે અને જીવનની બધી દુર્ઘટનાઓનો મુકાબલો કરવા માટે મનની શક્તિ વધારે છે.

તે આપણને શીખવે છે કે આપણો કુદરતને એટલે કે પૃથ્વી, વૃક્ષો, પ્રાણીઓ વગેરેને પાંચંસ આપવું પડશે, કારણેકે એ આપણને જીવન માટે ખોરાક પૂરો પડે છે. બ્રહ્મવિદ્યા આપણને ફક્ત લેવા અને જૂઠાવવાને બદલે આપતા/ભરપાઈ કરતા/ચૂકવતા શીખવાંદે છે.

મારી પતની હેતલને તાજેતરમાં સ્તન ડેન્સર થયું હતું પણ બ્રહ્મવિદ્યાની સાધના અને અમારા પ્રિય ગુરુ સુધીતાબેનના સાચા માર્ગદર્શનથી અમે આવી કપરી પરિસ્થિતમાંથી પસાર થઈને સરળતાથી બહાર આવી શક્યા.

જ્ય હો બ્રહ્મવિદ્યા, પ્રણામ !

- વિપુલભાઈ શાહ

બ્રહ્મવિદ્યા: સફળતાની ગુરુચાવી

મેં હમણાજ પ્રગત અભ્યાસ પૂર્ણ કર્યો છે. છેલ્લા 3 વર્ષથી પ્રગત અભ્યાસની સાધનાનો અદ્ભૂત આનંદ માણી રહી છું.

હું હોમિયોપેથિક ડોક્ટર છું. છેલ્લા 26 વર્ષથી પ્રેક્ટીસ કરી રહી છું. સાધના દ્વારા પ્રાસ થેયેલો પ્રકાશ અને હકારાત્મક આભાર્મંકળની અસર દરેક ક્ષેત્રમાં જાળે છે. શિક્ષકોના માર્ગદર્શનથી સાધનાને ઉંડાણ મળે છે તેની અસર સમગ્ર જીવન પર અનુભવાય છે. લગભગ 1 વર્ષ પહેલા 800 જીવાની 7 દિવસની સેમિનારમાં મને ડૉક્ટર તરીકે સેવા આપવાનું જણાવવામાં આવ્યું હતું. હું એક ન ડૉક્ટર, ના કોઈ મેડિકલ સ્ટાફ, ના પેરામેડિકલ સ્ટાફ, ના વ્યવસ્થિત હોસ્પિટલ શાંતિથી વિચાર કરતાં લાયું કે કદાચ પરમાત્માનું કાર્ય કરવા માટે મારી પસંદગી થઈ છે તો આ કાર્ય મારા દ્વારા જરૂર થશે. બસ હું નિશ્ચિત થઈ ગઈ અને કામ શરૂ થઈ ગયું.

આવા સંજોગોમાં સારી રીતે કામ કરવા માટે પાચાની તૈયારી શરૂ થઈ ગઈ. જરૂરી નેટવર્ક તૈયાર થઈ ગયું. કેટલાક વરિષ્ઠ ડોક્ટરોનું માર્ગદર્શન મળ્યું. ત્યાં પહોંચી તુરત જ એક ઇન્ફરજન્સી આવી. સાત દિવસ અને રાત કામ કર્યું. શાંતિ ભાવે મારા દ્વારા પરમાત્માનું કાર્ય થઈ રહ્યું હતું. કોઈ પણ પ્રકારનો શારિરીક કે માનસિક થાક નહીંતો. અદ્ભૂત આનંદ અને સંતોષ મળતા હતા. આંતરિક સમૃદ્ધિ ને પ્રાસ કરાવનાર બ્રહ્મવિદ્યા અને શિક્ષકોની હું આભારી છું.

ડૉ. ચાટ્ર કેતન ટોલીયા

બ્રહ્મવિદ્યા : જ્ઞાનની ગંગા

ગુરુજીએ આપણને આખ્યું છે
અષ્ટાંગ રાજમાર્ગ નું જ્ઞાન,
પરમેશ્વરને વ્યક્ત થવા
કરીએ છીએ શ્વસનપ્રકાર અને દ્યાન
આપણો પાળવાના છે
વિશ્વના નિયમ બધા,
તો જ આપણા જીવનમાં રહેશે
પ્રગતિ અને વ્યવસ્થા સદા.
અખંડ અનંત અમાપ અપરિર્વનીય છે.
વિશ્વ આકાશ।

માનવી ઇપમાં હું પરમેશ્વર,
એ સમજ જ દેશો પ્રકાશ
ચોઽય નિશ્ચયમાં જ છે
પ્રકાશ વિશ્વની ચાવી,
ચોઽય નિશ્ચય કરવાથી
જુતી લીધી અડધી લડાઈ
ખનિજ વિશ્વ છે
પ્રતીક્ષાનું પ્રતીક,
ચૂપ રહેવાથી પ્રગટ થશે
ચોઽય ભાષણાનું સંગીત.
વનસ્પતિ વિશ્વ પાસેથી શીખિશું
ચોઽય વર્તનથી આહૃતિ,
સ્વ માટે ન જીવતા
બીજા માટે જીવવાની વતિ.
પ્રાણી વિશ્વ પાસેથી શીખિશું
જાગરૂકતા અને લેવા શોધ
પોતે શોધ લીધા સિવાય
પ્રામ નહીં થાય એ મબ્યો છે બોધ.
જો ઉપરના પાંચ પગથિયા પર,
માનવી વિશ્વ જીવશે ચોઽય
તો જ આપણે કહી શકીશું,
આપણે જીવીએ છીએ જીવનક્રમ ચોઽય
બોધવચન ભાવપૂર્વક બોતીને,
આપણો રોજ કરીશું ચોઽય દ્યાન,
તો જ આપણને મળશે
સ્વર્ગીય વિશ્વનું માન.
માનવી સમજન લીધે
આપણાને મળે છે ક્ષાણિક આનંદ
પરમેશ્વરની સમજ ને લીધે
આપણાને મળશે ચોઽય આનંદ.

લીના કારાણી

- લીના કારાણી

TOLL FREE HELPLINE NO : બ્રહ્મવિદ્યા

આત્મા થી પરમાત્મા બનવાના આ પ્રવાસની શરૂઆત ખૂલજ સુંદર થઈ. શરૂઆતમાં ગણન લાગતો આ વિષય ધીરે-ધીરે ખુલતો ગયો અને નવા અનુભવ આપતો ગયો.

મારો સ્વભાવ-વાતે વાતે રહેં, પોતાને લઘુતાગ્નથિથી જોવું, ‘હું કનજસીબ છું.’ સતત એવા વિચાર મને હંમેશા ડેમ્પોર બનાવતા પરંતુ બ્રહ્મવિદ્યાની સાધના કરવાથી એવું તો પરિવર્તન થયું કે મારો બેદલાવ જોઈને લોકો પૂછવા લાગ્યા કે તું શું કરે છે? આટલી ઉર્જા-શક્તિ કંધાંથી આવે છે તારામાં?

હવે હું સમયાથી ઘેરાયેલા પરિવારના સભ્યોનું માર્ગદર્શન કરું છું. તેમના નિરાશ મનમાં આશા જગાવું છું. મારી વાણીની અસર તેમના પર જોઈ શકું છું. અને પરિણામ સ્વરૂપ મારા શરીરને પરમેશ્વરનું જાગૃત મંદિર સમજું આદરભાવથી અતરાત્માને નમન કરું છું. મારી પોતાની શારીરિક ઇજા, પતિનું હોસ્પિટલ જરૂર, દિકરાની સગાઈના ૧ મહોનામાં જ સગાઈનું તુરવું આ બધી મુશ્ક્લીઓમાં બ્રહ્મવિદ્યાના બોધવયન અને વિશ્રાંતિપાઠ એક ભિત્ર જૂયું કામ કર્યું અને મને આ કઠિન પરિસ્થિતિમાંથી રસ્તો કાઢવાની શક્તિ આપી.

સંતોષ, કૃતજ્ઞતા-આદર આ શબ્દોનો સાચો અર્થ અહીં આવ્યા પછી સમજમાં આવ્યો છતાં હજુ ઘણું શીખવાનું બાકી છે. આજની ભાષામાં કહું તો આપણા જીવનના દરેક Problem નો Toll Free Helpline Number છે ‘બ્રહ્મવિદ્યા’ અને પરમાત્મા બનવાની Site નો Password છે. ‘સાધના’

❖❖❖

બ્રહ્મવિદ્યા માતા-પિતા, બ્રહ્મવિદ્યા બંધુ સખા,

બ્રહ્મવિદ્યા ને મારા કોટી કોટી પ્રાણામ

બ્રહ્મવિદ્યા શક્તિ છે, બ્રહ્મવિદ્યા વ્યક્તિ છે,

બ્રહ્મવિદ્યા મુક્તિ છે મારી જ્ઞાન માતા

એ તો પ્રભુનું જ વરદાન છે

એની આજા શિરોમાન્ય છે.

આ જીવન છે અર્પણ તુજુને

આપમાં વસ્યા મારા પ્રાણ છે.

બ્રહ્મવિદ્યા જ્યારે મળી, મા ના આશિષ મળ્યા

એની છાચા મળી, હું જીવતા શીખી

જ્યારે જ્યારે મને એની મમતા મળી

મારી માતાનો ચહેરો મેં એમાં જોયો

કોઈ કીધા હશે સુકરમ, બ્રહ્મવિદ્યા મળી મને આ જનમ

સાથ રહેશો એનો હરદમ, હોય અમાસ કે હોય પૂનનું

નવ સત્ય મળ્યા, કૃતજ્ઞતા નો આનંદ ભવ્યો

પ્રેમ, પ્રકાશ અને સત્ય સાથે પ્રજા ભળી

કરવો છે પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર

કલ્પના-બુદ્ધિનો કર્પો વિકાસ

સાથ રહેશો સદા મારીનો

તો સફળ બનનો આત્માની સફર

તેજલ શાહ

- તેજલ શાહ

બ્રહ્મવિદ્યા અને હું

માનવી સ્વભાવ મુળથી જ સ્વાર્થી છે. મેં પણ એક સ્વાર્થ સાથે જ બ્રહ્મવિદ્યા ના કલાસ મા આવવાની શરૂઆત કરી હતી. કારણ કે મને જોઈતું હતું – નીરોગી જીવન મનની શાંતિ ને મારા સ્વર્ણોની પૂર્તી. મેં બ્રહ્મવિદ્યા વિશે મારા મિત્રો પાસે થી સાંભળ્યું હતું. અને ત્યાર થી જ મારી ઈચ્છા હતી કે હું બ્રહ્મવિદ્યા ના કલાસ ભરું. કોઈ કારણપણ મારા પ્રાથમિક વર્ગના શરૂઆત બે કે ત્રણ કલાસ પણ મિસ થયા હતા પણ કહેવત છેને કે ‘મન હોય તો માનવે જવાય’ અને ‘ગુરુ પોતાના શિષ્ય ને શોધીજ લે છે! મારા સંદર્ભનીલે આ બંને કહેવતો મને લાગુ પડે છે. મિસના પ્રાથમિક ના વર્ગ કર્યા અને તરત જ પ્રગત ના વર્ગ પણ ગામદારીમા ચાલુ થયા. હવે તો બસ, પ્રગત ને પણ પુરા થવામાં થોડાક જ દિવસો બાકી છે. પણ મેં જે મેળવવા માટે બ્રહ્મવિદ્યા ના વર્ગ ભર્યા હતા તેના ધાણું જ વધુ મળ્યું અને મેળવ્યું છે.

અમે ધાણા જ વર્ષો થી અમારા માટે નવું ધર શોધતા હતા. પણ ખબર નહિ કેમ? કાંઈક ને કાંઈક વિદ્યાના અમારા અને ધર વચ્ચે આવી જ જતું. અમારા મનમાં હમેશા Negative વિચારો કે હવે આપણું નવું ધર થશે કે નહિ? આપણે Positive thinking અને સારા કર્મો થી ધારી વસ્તુઓ બદલી શકીએ છીએ. મેં મનમાં અમે બધા જ અમારા નવા ધરમાં રહેવા ગયા છીએ અને ત્વાં ખુશી થી રહીએ છીએ એ ચિત્રનું દ્યાન કર્યું અને ચમત્કાર કહો કે બ્રહ્મવિદ્યા કરવાનું ફળ કહો આજે અમે બધાજ અમારા નવા ધરમાં ખુશ છીએ હું એક Housewife છું પણ મારો ખુબ જ ઈચ્છા હતી કે ધર સિવાય મારી પોતાની બહાર પણ જેમ અલગ ઓળખ હોય વર્ષોથી પ્રયત્ન કરતી હતી પણ ખબર નહિ કેમ કાંઈ જ શક્ય નહોંતું થઈ રહ્યું. પણ જેમ પારસ ના અડવાથી કથીર પણ સોનું થઈ જાય એમ બ્રહ્મવિદ્યાના સંપર્ક માં આવ્યા પદી આજે હું અમારા સમાજની લેકીજ વીંગ ની Committee માં એક ફલશિંદ્ય સભ્ય છું. અને મેં સુનીતા મેમ ના સહયોગથી અમારી વીંગ માં બ્રહ્મવિદ્યાને લગતો એક કાર્યક્રમ પણ થોજેલો!!! આજ થી બે કે ત્રણ વર્ષ પહેલા હું આ વિશે સ્વર્ણમાં પણ વિચારો ન હોલી શકતી. it's a miracle મારા બંને પગમા Fracture છે અને મને કમર માં પણ દુઃખાવો છે. હું આ વસ્તુઓને સ્વીકારી ને જીવી રહી હતી. પણ આજે હું જાણું છું અને માનું પણ છું કે રોજ મારા માટે નવા કોષો બની રહ્યા છે. મારી પુર્ણરચના, નવનિર્માણ થઈ રહ્યું છે. અને થોડા જ વખતમા મારો આ દુઃખાવો દુર થઈ જશે કારણ કે મારી સાથે મારી ‘બ્રહ્મવિદ્યા’ છે. પહેલા મને ખુબ જ જલ્દી ગુસ્સો આવી જતો અને તેને કાલુમાં કરતા પણ ધારી જ વાર લાગતી આજે પણ ગુસ્સો આવે છે. નિરાશ પણ થઈ જવાય છે. પણ આજે હું ‘ધન-ત્રણા’ નો અર્થ સમજુ શકી છું. અને કોઈ પર સંજોગો માં સંતુલનમાં રહેવાની ક્ષમતા કેળવી રહી છું. કોઈક ને માટે કાંઈક કરવાની ભાવના કહો કે સંસ્કાર કહો મારામાં હતા પણ આજે નિસ્તાર્થ ભાવે કોઈક ને મદદ કરવાની સમજ મેં કેળવી છે. પ્રકાશ આપવાથી પ્રકાશ મળો છે પણ પ્રકાશ ફેલાવવાથી મળતી

તૃતી સાજે હું માણી શકુ છુ. અને કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરવાથી મળતો સંતોષ તો કેવળ અને કેવળ બ્રહ્મવિદ્યાથી જ પ્રાપ્ત થયો છે એ કહેતા આજે હું ખરેખર જ ગર્વની લાગણી અનુભવું છું.

બ્રહ્મવિદ્યા નું જ્ઞાન મેળવ્યા પછી જો મારા આ લેખ દ્રારા કોઈક ને પક્ષાશ નું એક પણ કિરણ હું આપી શકીશ તો મારું જીવન સાર્થક થશે.

હું જો મારા માં ના 'me' ને ઓળખી શકુ અને પ્રકાશ ફેલાવવાના આ પ્રયત્ન માં મારા થી બનતો ફાળો આપી શકુ તો હું મારી જાત ને ધન્ય માનીશ. મને મળેલી દરેક વસ્તુ માટે હું કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરવાની એક પણ તક છોડીશ નહીં.

હું આભારી છું ! હું આભારી છું ! હું આભારી છું.

બ્રહ્મવિદ્યા નો સાથ ને ગુરુ નો આર્થીવાદ

એ જ છે મારા જીવનની સાર્થકતાનો પ્રસાદ

પ્રજ્ઞાનો પ્રકાશ ચારે બાજુ ફેલાતો રહે, એક મારા નામની સાર્થકતા છે.

- પ્રજ્ઞા સમીર શાહ

અનેરી જ્યોત

અંખ ની પાંપણ બંધ હોય પણ મનની અંખો ખોલે

સર્વ વિદ્યામાં બ્રહ્મવિદ્યા ની કોઈ ન આવે તોલે,

એના થકી તો થઈ શકી છે ઈ સાથે ની ઓળખ,

જ્યોત અનેરી અંદર પ્રગાટે, ફેલાવી દે રોનક,

હું સર્વ છું, હું પૂર્ણ છું, એવું આ જીવ બોલે,

અંખની પાંપણ બંધ હોય પણ મનની અંખો ખોલે.

એના થકી જીવનમાં જાગે જીવવાની એક આશ,

એક ગતિ એ ચાલવા માર્ક સૌના શાસોશ્વાસ,

બ્રહ્મવિદ્યા તો ધ્યાન કરાવી, પરમેશ્વર સાથે જોડે,

અંખની પાંપણ બંધ હોય પણ મન ની અંખો ખોલે.

- આશા પુરોહિત

બ્રહ્મવિદ્યાનું પવિત્ર જરણં

બ્રહ્મવિદ્યાનું પવિત્ર જરણં, મુજ હૈથામા વખ્યા કરે,
શુભ થાઓ આ સફળ વિશ્વનું, એવી ભાવના નિત્ય રહે
સંતોષ, કૃતજ્ઞતા અને આદરને, આ જીવનમાં વાણી લઈએ,
પરમ આનંદ પામીને આ, જીવન સાર્થક કરી લઈએ.
શ્વસનકિયા અને દ્યાનની સાધના, નિત્યક્રમમાં જોડાઈ રહે.
તો આ બ્રહ્મવિદ્યા માવડીને મારું, સાચું તર્પણ બની રહે
બ્રહ્મવિદ્યાનું પવિત્ર જરણં, મુજ હૈથાનાં વખ્યા કરે,
પ્રકાશ ફેલાવું સફળ વિશ્વમાં, એવી ભાવના નિત્ય રહે.

બ્રહ્મવિદ્યા એ એક વ્યવસ્થિત અને અર્થપૂર્ણ અભ્યાસક્રમ છે. જેમાં માનવની શારીરિક, માનસિક અને આધ્યાત્મિક ઉન્નતિનો માર્ગ સમાચેલો છે, જે તમને તમારા ધ્યેય, મંજિલ અને સિદ્ધિ પર પહોંચાડે છે.

પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમ એક સશક્ત પાયો (Foundation) છે. અને પ્રગત અભ્યાસક્રમ તેના ઉપર ધડાયેલી સુંદર અને વિસ્તૃત ઇમારત છે. ઇમારત ઊભી થયા પછી પાયો ટેખાતો નથી, પણ એમાં બળ વડે જ ઇમારત સશક્ત રીતે ઊભી રહે છે. આમ પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમ જે પ્રગતનો પાયો છે તેની નિરંતર સાધના થવી જોઈએ.

પ્રગત અભ્યાસક્રમ ગુજરાતીમાં પ્રથમ વાર દી. સ. 2019માં બ્રહ્મવિદ્યાના શીખવાનો પ્રારંભ થયો અને હું એમાં જોડાઈ. આમાં મીસની સરળ, સશક્ત અને અસરકારક શીખવણી થી પાછોને સમજાવું ધાણું સહેલું થઈ ગયું. પ્રગત અભ્યાસક્રમ શીખતા શીખતા જીવન જોવાની, સૃષ્ટિ જોવાની, પરિસ્થિતિને જોવાની દર્શિ જ જાણો બદલાઈ ગઈ. માનવી શું છે ? શા માટે જન્મે છે ? પરમેશ્વરને પ્રાપ્ત કરવું એટલે શું? આવા અને આના જેવા કેટલાંચ પ્રશ્નોનાં ઉત્તરો મળતા ગયા. આધ્યાત્મિક વિકાસ માટે પ્રગત અભ્યાસક્રમ પરિપૂર્ણ છે.

હું મારો એક અનુભવ ટૂંકમાં જણાવું છું. પચાસ વર્ષની ઉપરતી ધાણી બહેનો (ખાસ કરીને માસિક ગયા પછી) ધાણીવાર એમનો મૂત્ર-વિસર્જન પરનો કંદ્રોલ ઓછો થઈ ગયો હોય એવું અનુભવે છે એટલે કે જ્યારે જોરથી છીંક ડે ઉધરસ આવે તો મૂત્ર છૂટી જાય અને આંતરખણો બીજા થઈ જાય. આવું મને પણ થવા લાયું હતું પણ જ્યારથી બ્રહ્મવિદ્યામાં આપેલા પક્ષતિઓની સાધના કરવા લાગી, ત્યારથી પાછું પહેલા જેવું નોર્મલ થઈ ગયું. પ્રગતનાં બીજાં તંત્રોના આધ્યાત્મિક અનુભવો શર્દીમાં વર્ણવવા મુશ્કેલ છે. અનુભવ કરીને જ સમજવા પડે.

છેલ્ટે હું એવું જ કહીશ કે, શારીરિક સ્તર પર સ્વાસ્થ્ય મેળવવા, માનસિક સ્તર પર આનંદ મેળવવા અને આધ્યાત્મિક સ્તર પર શાંતિ મેળવવા દરેક જાણ આ અભ્યાસક્રમમાં જોડાય.

ત્રણ શાંતિઃ શાંતિઃ શાંતિઃ

- પરિદા શાં

સ્વચ્યંપ્રકાશિત

સૌ પ્રથમ પ્રલુબ એ પરમ શક્તિનો ખૂલુબ-ખૂલુબ આભાર માનું છું કે મને મારી બિત્તર નો નિર્મળ પ્રકાશ ઓળખવા, અનુભવવાની સુર્વણ તક સાંપડો. જે બ્રહ્મવિદ્યા અભ્યાસક્રમ અને મારા શિક્ષિકાને ના અમૂલ્ય માર્ગદર્શિનના લિધે શક્ય બન્યું છે.

બેઝિક અભ્યાસથી શ્કસનની ચોચ્ય રીત જાણી આ આઠ ચાવીઓ લઈને પ્રગત અભ્યાસમાં જાડાઈ અને હવે હું અજ્ઞાનના અંદારા ઓરકામાં કહે હતી તેમાં જ્ઞાન પ્રકાશની બારી ઉઘડી અને પ્રકાશને મારી અંદર બહાર જોવાની શરૂઆત કરી.

નાનપણમાં એક વાર્તા સાંભળેલી – એક રાજકુમારી ને ચાવીનો જૂડો આપીને કહેલું કે આમા સાચો-ખોટી ધણી ચાવીઓ છે. અહીં આઠ ઓરકામાં અમૂલ્ય વસ્તુઓ છે તારી ચોક્કસ સમય મર્યાદામાં ચાવી શોધી લાગુ કરી દરવાજો ખોલી અમૂલ્ય વસ્તુને પ્રાપ્ત કરવાની છે. વાર લગાકીશ તો બધું અદ્દ્યથ થઈ જાશે.

આ જૂડામાંથી સાચી આઠ ચાવીઓ આપણને પ્રાપ્ત થઈ ગઈ છે. બ્રહ્મવિદ્યાએ તે ચાવીઓ આપણને શીખવી છે આપી છે. ફક્ત તેને લાગુ પાડી, અમલમાં મુક્કી અમૂલ્ય વસ્તુને હંસલ કરવાની છે. મે આ અમૂલ્ય તક ઝડપી લીધી છે જેનાથી મારી શારીરિક, માનસિક અને આધ્યાત્મિક સમજાણ વધી રહી છે.

શ્કસન પ્રકારો માનવ દેછ મંદિરને સ્વચ્છ કરે છે. આપણે શરીરને સ્વચ્છ, સુંદર રાખવા બ્યુટીપાર્ટરમાં જઈએ છીએ પણ મગજનું બ્યુટીપાર્ટર હોય તેથું સાંભળ્યું છે? અહીં માનસિક શીતે શ્કસન અને દ્યાનની સાધના કરી વિચારોની શુદ્ધિ કરવામાં આવે છે જે મને ખુલ ગમે છે. માનસિક પ્રગતિ થઈ છે. નકારાત્મક વિચારો સકારાત્મક બનતા જાય છે. વિચાર શુદ્ધિથી વાણી, વર્તન વ્યવહારમાં શુદ્ધતા આવી છે જેવી ચોચ્ય શીતે જીવન જીવવાની ઠેવ હવે પડી છે. અહીં આવીને નિયમમાં રહીને નિયત્ સમયે નિયત કાર્ય કરી લેવા સમય મળે છે. દરેક ને સમય નો અભાવ જ હોય છે. પણ હવે અખર પડી કે સમયથાં સતત મારી સાથેજ હોય છે.

મારો દદ્ધિકોણ બદલાઈ ગયો છે. શુદ્ધ વિચારધારા ખેખેખ અસ્થાલિત શુદ્ધ શીતે વહેલી રહે છે જેનાથી જીવન સરળ બન્યું છે.

આ અભ્યાસક્રમમાં એ પરમ તત્ત્વને નજીકથી જોવાનો, અનુભવવાનો મોક્કો મળ્યો છે જેનાથી સ્વ સાથે નો ખરો નાતો જોડાતો જાય છે. જીવન સાગરાં દુઃખ, કોધ, ઉત્પાત... ના મોજા ઉછવતા જ હોય છે પરંતુ હું સ્વચ્છ પ્રકાશિત છું મારી અંદર વહેલો પ્રેમાન્બિં આ સધાણા આકોષના મોજાને શાંત કરી દે છે અને આમ, મારો જાપન સાગર શાંતિ શિતળ બનતા એમાં હું આનંદથી લહેરાતી જાઓ છું.

❖❖❖

- દર્શના પુરોહિત

આત્મવિશ્વાસ

રોજ બ્રહ્મવિદ્યાની સાધના કરવાથી મારો ગુસ્સો ઓછો થયો છે. મારો આત્મવિશ્વાસ વધી ગયો છે. મારી કામ કરવાની ક્ષમતા વધી ગઈ છે. હું લોકોની ભાવનાઓને સમજવા લાગી છું. હવે મને ખુશ રહેવા કારણની જરૂર પડતી નથી હું કારણ વગર પણ ખુશ રહેવા લાગી છું. હવે હું બધામા પરમેશ્વરને જોઉ છું. મારી શરીરાં સૂર્તિ આવી ગઈ છે. હવે મને નિસ્તવાર્થપણે લોકોની મદદ કરવાનું મન થાય છે.

- મીનાક્ષી મેહતા

सर्वत्र प्रेम अने प्रकाश प्रसरावयानी

ब्रह्मविद्यानी साधना थी मने मारा जुवननी पहेचान मणी छे. मने मारो श्वास जुवानो आनंद पले पले जुँदगी मां रहेलो रोमांच मब्बो छे.

मने नानपणा थी आध्यात्मिक विचारो अने वातोनु वातावरण जेवा भव्युँ छे. तेमांज हुं भोटी थई छुं पण ब्रह्मविद्यानी बधी टेक्नोइ/प्रयोगो/ध्यान नी अलग अलग रौते करवानी समज थी हुं वधारे ने वधारे अंदर पोतना जात ने समज मां आपवा लागी बीजु मारी पासे ब्रह्मविद्या न होत तो ईलेक्ट्रोइ शक्ति वगर नी हुं एक फ्लाइ हतुं मारु जुवन.

मारा जुवन मां ब्रह्मविद्या नी साधना थी मारा शरीर मां कायम इमज्जुमतु संगीत पहेला लाङ्यु सर्वत्र आनंद मने प्रमे देखावा लाओ. अने एक उद्देश भग्नी गयो मारा ढ्वारा अने मारा मांथी वधारे ने वधारे प्रकाश सर्वत्र पहेंचाडवाथी अने पण संधी हुं चुंकवा नथी भागती.

ब्रह्मविद्याना प्रवासमां प्राथमिक अभ्यासकमथी आपणा लाडीला भीस (नाम लेवानी चोझी ना पाडी छे) साथे होवाथी तेमनो पूरतो परीचय छे. ते आपणा ने जुवनना हर स्टेज मद्दृश करे छे. केंद्र नी जेम हर क्षाण हमेशा आपणी साथे होय अने झां पण आपणो अटकीये तो ते आपणाने जोरदार घडी मारे अने तेमना मां रहेलुं तत्प आपणा ने कायम विनंती करे, साधना करो.

शारीरिक रीते साधना करवाथी शरीरमां खुब ज शक्तिनो प्रवाह विकसित थई गयो छे. काम करवानीनी क्षमता पहेला करता ठबल थई गई छे. Mentally decission खुब ज सरस रीते लेवाई छे. कोई ने हवे पुछ्युं पक्ततुं नथी मने मारा अंदर नो अवाज मारो आंतररात्मा ने ज Follow करुं छुं.

Spiritually खुब ज शांतता अने जे मने एक खाली पाण्युं मारा जात मां लागतो हतो ते जाणो गायब थई गयो छे. हुं मारी जात मां Complete feel करुं छुं.

हुं मारो जात ने खुब ज भाव्याशाळी मानुं छुं के अमने अभारा गुरुजु नी साथे आ अभारी जुँदगीनी यात्रा खुब ज आनंदमय अने रोमांचक लागे छे. ब्रह्मविद्या नो प्रसार दरेक ज्याए ए वधारे ने वधारे पोहचें एपु चित्र अमे वधारे पकडी राख्युं छे.

ब्रह्मविद्या ने कोटी कोटी वंदन अने आ विद्या आपणी सुधी पहेंचाडवानी जे भेहनत जेने जेने लीधी छे ते बधा माटे अमे ब्रह्मविद्या ना साधको हृतज्ञता अनुभवीये छीये आ विद्या बधाने फायदाकारक छे. माटेज ब्रह्मविद्यानो प्रसार वधारे ने वधारे करवो आज मारी गुरुदक्षिणा छे.

- सुभाला शाह

❖❖❖

मारी ईरच्छा

हुं मारा भित्रनो आत्मारी छुं जेने मने ब्रह्मविद्या करवा प्रेरित कर्यु... हुं जुवनभर ऐनो अगुणी रहीश. मारा रोजिंदा जुवनमां ब्रह्मविद्यानो जाहौदी असर थई छे. 10 वर्षथी मने डायाबिलीसनी बिमारी छे. रोजिंदा श्वसन प्रकार करवाथी मारा डायाबिलीसना बिमारी मां उताम परिणाम भव्यो छे. मने भानिसीड अने शारीरिक प्रवृत्तिमां फायदा थया छे.

मने धाणु बधु कहेलुं छे ब्रह्मविद्या माटे, मने ईरच्छा छे के बधा आ ब्रह्मविद्यानु विज्ञानानुं अनुकरण करी. पोतानुं जुवन पहेला करता वधारे आरोग्यसंपन्न यशस्वी आनंदी करे.

- धर्मेश शाह

કૃતજ્ઞતાનો ભાવ

જાન્યુઆરી 2015, ચાર વર્ષ પહેલા, બ્રહ્મવિદ્યાના પથ પર આળોટવાનું શરૂ કર્યું. ‘પ્રજા’ માં લખાતાં લેખ મુજબ મારા અનુભવો પ્રેરણાત્મક સ્તર પર કહી શકાય એવા નથી પણ આ સફરનાં ઉત્તાર-ચડાવનાં અનુભવો આપ સૌ સાધકો સાથે ‘share’ કરવાની હાર્ટિક ઈશ્છા છે. અમારા ટિચર હંમેશા આગ્રહ કરતા રહે છે, વિનંતી કરતા રહે છે— સાધના નિત્યક્રમમાં જરૂર કરતા રહે શકસનપકાર દ્યાનની સાધના-ક્યારેય વેદફશો નાહિ. આપણું શરીર મન, આત્મા-આપકે કરેલા પ્રયત્નોની નોંધ અવશ્ય લે છે. આપણાને કે સામેવાનાને દ્યાનમાં આવે કે ન આપે-આપકો હંમેશા લાભમાં રહેશું-નુકસાન તો ક્યારેય નાહિ.

2015 માં કરેલ પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમથી વર્ષો જૂના Cervical Spondylosis (સર્વાઈકલ સ્પોન્ડિલોસિસ) માં 80-90% રાહત મળી એ પણ તૂઠી-કૂઠી સાધનાથી.

2019 માં પ્રગત અભ્યાસક્રમ શરૂ કર્યો પરિવર્તનની સાધનાથી Ovarian Polyp - ગાયબ થઈ ગયા.

માનસિક સ્તર પર મનોબલ ધણું ભક્કમ થઈ રહ્યું છે. નાની-મોટી મુશ્કેલીઓથી ગબરાવાનું બંધ થઈ ગયું છે. જીવન તરફનો અભિગમ હકારાત્મક થઈ રહ્યો છે. દરેક ક્ષણ-સતત-ચિત્ત-આનંદમાં કદ્ય રીતે રહેયું-એ કોશિશ ચાલુ છે.

આધ્યાત્મિક સ્તર પર-મન કૃતજ્ઞ ભાવમાં રહે છે. બ્રહ્મવિદ્યાનો પ્રકાશ પ્રસરાવવાની ધગશ થાય છે.

રાજમાર્ગ પર ભાખોડીયા ભરતાં લપસી જાઉં છું પણ બ્રહ્મવિદ્યા સિવાયની બીજા કોઈ લાકડીના ટેકે ઊભા થવાની ઈશ્છા થતી નથી. મિસના માર્ગદર્શનથી, સંપર્કથી, અંતપૂર્વક સાધાનાથી એક દિવસ જરૂર બે પગ પર ઊભી રહી શકીશ એ આત્મવિશ્વાસ છે. જય હિંદ!!!

- ડૉ. નીકી પારેખ (Bsc COT) OTR (USA)

❖❖❖

સાધનાનો પ્રભાવ

બ્રહ્મવિદ્યાથી મને ફક્ત શારીરિક જ નહીં પણ માનસિક તથા આધ્યાત્મિક ફાયદાઓ થયા છે. દ્યાનથી તમને પૂર્ણ દિવસ કામ કરવામા સ્કૂર્ટિ જળવાય રહે છે. તથા મન શાંત રહે છે. સકારાત્મક વિચારાથી આપણે આત્મવિશ્વાસ વધે છે. જેનાથી દરેક કામના ચશ મળે છે. મારી બ્લડ પ્રેશરની બિમારીના ખૂબ જ ઘટાડો થયો છે. મને પૂર્ણ ખાતરી છે. રોજિંદા સાધના કરવાથી મારી થાયરોઇડની બિમારી પણ દૂર થશે.

- ડૉ. નિક્કી વિરલ આશાર

બ્રહ્મવિદ્યા કરવાથી મને એસિડીટીની બિમારી દૂર થઈ છે. અને મારી એનજી લેવલ ખૂબજ જ વધી છે.

- વિરલ આશાર

ધ્યેય

તું જ છે એ આધ્યાત્મિક શક્તિ જે મારામાં ઉજ્જનો સંચાર કરે છે. તું જ છે જે મારા પ્રત્યક્ષ કાર્યને, ઇચ્છાને પૂર્ણ કરે છે.

આ પરમ તત્ત્વ ‘તું’ ને આપણે ધ્યેય પ્રાપ્તિ માટે પણ કામમાં લઈ શકીએ.

‘ધ્યેય’ ને એટલું મહાનાન, મહત્વનું બનાવી દે કે તમારી રગે રગમાં, વહેવા માડે.

અમિત મકવાણા

દરેક વ્યક્તિએ તેમના જીવનનો ‘તું’ એટલે ધ્યેય જાણીને ‘હું’ ને તેની માટે સંપૂર્ણપણે સૌંપી દેવો જોઈએ. જીવનને મહત્વપૂર્ણ રીતે જીવવા માટે માનસિક અને શારીરિક બંને રીતે સક્ષમ હોવું જરૂરી છે જેના માટે પ્રાણાયામ અને ધ્યાન બંને ખૂબજ અનિવાર્ય છે. બ્રહ્મવિદ્યા દ્વારા આધ્યાત્મિક રીતે પ્રાણાયામ શીખવવામાં આવે છે જે એક અમૂલ્ય છે. મારો અંગત અનુભવ છે. જ્યારે પણ જીવનમાં મુસીબત આવી છે. ત્યારે બ્રહ્મવિદ્યાએ ખૂબ માર્ગદર્શન આપ્યું છે.

કણ કણ માં તું, ક્ષણ ક્ષણમાં તું, શ્વાસમાં પણ તું, આશાઓમાં પણ તું,
હૃદયમાં પણ તું, આકારમાં પણ તું, હથમાં પણ તું, નસીબમાં પણ તું,
અંખોમાં પણ તું, સપનાઓમાં પણ તું, લાગણીઓમાં પણ તું, શબ્દોમાં પણ તું,
અસ્તિત્વમાં પણ તું, મોક્ષમાં પણ તું.

- અમિત મકવાણા

સમતાનો ગુણ વધ્યો

મેં બ્રહ્મવિદ્યા Basic course કર્યો અને પછી તરત જ Advance course કરવાનો મોક્ષ પણ મળી ગયો. લગભગ આ ત્રણ વર્ષના સમયમાં મને તેમ જ મારા ધરના સભ્યોને મારામાં ઘણું જ પ્રોઝીટીવ પરિવર્તન દેખાયું છે. આ ત્રણ વર્ષના સમય દરમયાન ઘરમાં ઘણા જ પ્રતિકુળ સંજોગો આવ્યા ત્યારે દરેક વખતે હું સંજોગોને બહુ સમતોલ રહીને સંભાળી શકી. પહેલાં ક્યારેય કરી નહોતી શક્તિ, હેમેશા પ્રતિકુળ સંજોગો સર્જાતા એટલી Tense થઈ જતી કે પહેલા મારે જાતને સંભળાવી પડતી અને પછી સંજોગોને. આ બદલાવથી મારા ધરના સભ્યો પણ ખૂબ ખુશ છે. બ્રહ્મવિદ્યાના કારણે હું વધુ કાર્યશીલ અને વિચારશીલ બની છું. દરેક કાર્યને વ્યવરથામાં કરવાની ક્ષમતા ઘણી વધી છે.

હું ફરી Advance course ચાલુ થવાની રાહ જોઈ રહી છું. બ્રહ્મવિદ્યા નકારાત્મકતાના અંધકારમાંથી સકારાત્મકતાના પ્રકાશમાં જવાનો યોગ્ય માર્ગ છે. પ્રકાશના માર્ગ પર આગળ વધવા માટેનો અમૂલ્ય દીવો છે.

- તૃપ્તલ

આભાર

હું સંગીતા શાહ – 47-ગ્રાંટરોડ સેવાસદન બેચમાં બ્રહ્મવિદ્યાનો એડવાન્સ કોર્સ કરી રહી છું તેના થોડા ફાયદા તમારી સમક્ષ જાતઅનુભવના વર્ણિંદું છું.

2-3 વર્ષ પહેલા પ્રાથમિક અભ્યાસકમ્માં જ શિખવા મળ્યું કે દરેક ક્ષણે શરીરના કોષની નિર્ભિત કિયા ચાલુ જ હોય છે તેથી જુની બિમારી, વૃદ્ધાવસ્થા કંઈ નવા કોષમાં હોતું નથી તેનું એપલિકેશન મેં અમારી ચૈત્રીપુનમની કિયા દરમ્યાન કર્યું. તે દિવસે ઉપવાસ સાથે ટોફ્સો ખમાસમણ, પ્રદક્ષિણા આટિ કિયા કરવાની હોય. બીજા દિવસે તો ટાંટિયા ગુલ થઈ ગયા હોય. 2 થી 3 દિવસ પગના ગોટલા ઉત્તરતા થાય મેં કિયા બાદ સાંજે જ પુર્નજીવનનો દરેક કોષમાં વિચાર્યુ કે સવારે ઊઠીશ ત્યારે તો બધા જ કોષ નવા હોય અને આશ્રય – સાચ્યે જ પ્રકુષ્ટિત હતી-થાકનું કે પણ દુઃખવાનું નામોનિશાન ન હતું આ હતો મેં અનુભવેલો પ્રથમ ચમત્કાર...

ગયા ઓક્ટોબરમાં અમે ટ્રોન્ઝો નોર્ડનલાઇટ્સ જોવા ગયેલા. બધાએ નિરાશાજનક વલણ બતાવેલું કે લાઇટ્સ અનપ્રેડિક્ટેબલ છે આવી ટુર દરમ્યાન જોવા ન પણ મળે, સાઇડ લાય સાઇડ, સાઇટ સીંગા વગેરેનો પ્રોગ્રામ બનાવજો જેથી નિરાશ ન થવું પડે બીજું તમે ડીસેન્બરમાં આ ટુર કરો –ફીનલેંડ જાંઝે કરો Etc. પણ મેં મનોમન નિશ્ચય કરીને મનમાં Picture create કર્યું કે અમે બહુ સરસ રીતે નજારો માણી રહ્યા હીએ અને આશ્રય-ત્યાં અમે 6 nights રહ્યા અને બધી જ રાત્રે અમે amazing aurora lights જોઈ – જવલ્સે જ જેવા મળતો dancing lights show પણ આકાશમાં 3 વાર જોયો. આવીને તરત મીસ સાથે share જીને thanks કહ્યું. આ બ્રહ્મવિદ્યાના સાધનાથી થયેલા સકારાત્મક વિચારો પરિણામ હતો.

મને માર્ચ મહિનામાં 2018માં બ્રેસ્ટમાં સીસ્ટનો રીપોર્ટ આચ્યો. 3 મહિના પછી ફરી રીપોર્ટ કઢાવતાં ગાંચ વધી હતી વળી કોન્ટલેજ સીસ્ટ દર્શાવતી હતી. ફરી બ્રહ્મવિદ્યાના પદ્ધતીઓના આધારે શરીરમાં બધે પ્રકાશની કર્ત્યાના કરી – તે ભાગપર વધુ દ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું. શરીર નિરોગી છે એવું જ Positive thinking કર્યા કર્યું. પછી Report કરાવ્યો તો ડોક્ટરે કહ્યું ગાંચ બિલ્કુલ વધી નથી અને કોન્ટલેજ સીસ્ટના લક્ષણા નથી જાણતા ફક્ત ચરબીની જ ગાંચ છે એટલે કે કેટેગરી 3 ની ગાંચ હતી તે નોર્મલ થઈને કેટેગરી 2 માં આવી ગઈ અને Now i am totally નોર્મલ. હવે નોર્મલ રિપોર્ટ્સ પણ 2 વર્ષ પછી કઢાવવા કહ્યું છે Out of danger zone... Thanks to બ્રહ્મવિદ્યા. Though i am doing less સાધના પણ જે વલણ Positive હક્કારાત્મક થઈ ગયું છે. તે 100% આ કલાસને કારણે જ! Thanks!

પ્રેરણા

- સંગીતા શાહ

બ્રહ્મવિદ્યા સાધક બન્યા પછી મારા વિચારો સકારાત્મક બન્યા છે દરોજ સાધના કરવાથી બીપી, વરટીગો, માથાના દુખાવા જેવી બીમારીઓ દૂર થઈ છે. દ્યાનની સાધનાથી હું પ્રગત કલાસ કરવા પ્રેરિત થઈ. બ્રહ્મવિદ્યા ફક્ત પાતાના આરોગ્ય માટે જ નહીં પણ.

આપણું સત્ય સ્વરૂપ એટલે કે આપણે માનવી રૂપ પરમેશ્વર છે એ જણાવાની સુવાર્ણ સંધી છે.
- વાસંતી જ્ય શોચ

તરસે શ્રી ગુરવે નમઃ

બ્રહ્મવિદ્યાનો પ્રાથમિક વર્ગ મારા પાડોશીના અતિ આગ્રહી શરૂ કર્યો. પહેલી વખતનો કોર્સ કરવા ખાતર કર્યો, શીખવા ખાતર શીખી લીધો. પછી બીજા વખત પ્રાથમિક વર્ગ કર્યો અને મને તેમાં ખૂબજ રસ પડવા લાગ્યો. ‘પ્રગત’ ના વર્ગો બે વર્ષ માટે છે ત્યારે એમ થયું બે વર્ષ કેવી રીતે નીકળશે, ગમશે કે નહીં ગમે પરંતુ મે Class Joint કર્યો અને હવે પછીઠો એક પણ પ્રગતનો કલાસ છોડવાનો વખત આવે તો દુઃખ થાય છે.

હવે અમારો ફ્લેટ બીજે માળે છે. બ્રહ્મવિદ્યા શરૂ કર્યા પહેલા બે માળ ચઢતી વખતે શાસ ચડતો હતો. હવે તે તકલીફ વિબલકુલ થતી નથી. શસનપ્રકાર કરવાથી ગેસ ની તકલીફ દૂર થઈ છે. શરીર હલકુ અને સ્કુર્ટિવાળું જણાય છે. ધરના કામકાજ કરવામા થાક નથી લાગતો. બોધવચન અને દ્યાનથી માનસિક શાંતિ લાગે છે. નોકર ન આવે ત્યારે કામનું ટેન્શન લાગતું નથી.

માનનીય જયંત દિવેકર સરના અથાગ પુરુષાર્થના કારણે સાધકોને આ અલભ્ય જ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું છે માટે તેમને મારા કોટી કોટી વંદન અને અંતમાં ‘ગુરુકૃપા હી કેવલમ् શિષ્યસ્ય પરમ મંગલમ्’

- છાચા શાંદ

❖❖❖

સુવર્ણસંધી

શું કહું તમને બ્રહ્મવિદ્યાના ફાયદા, અગણિત છે જે શબ્દોમાં કઈ રીતે વ્યક્ત ખબર નથી પડતી. તમને એક અદ્ભૂત અનુભવ કહું કે જ્યારે પ્રગત અભ્યાસ શરૂ થયું ત્યારે હું આવી ના શકી પછી એમ થયું કે એક જ Sunday છે જ્યારે સુવા મળે છે તો જવા દો, પછી બીજુવાર કરીશ પણ હર Sundayના મારી આંખ અનીમેળે ખુલ્લી જતી હતી અને હું સુવા ચાહું તો પણ ઊંઘ ન આવતી. હું કાઇ તો મિસ કરું છું એવું લાગતું.

પછી મેં પ્રગત અભ્યાસક્રમની શરૂઆત કરી અને મને પરમેશ્વરના આજાની પ્રતીતી થઈ. શારીરિક અને માનસિક સ્તરે ખૂબજ ફાયદો થયો. જીવનમાં ધારાં બધા ચમત્કાર થયા. હું બ્રહ્મવિદ્યાની ખુબ આભારી છું. જેમણે અટલો સરસ માર્ગ અમને દેખાડ્યો.

- વર્ષા જતીન ગાલા

સકારાત્મક ભાવના

બે વર્ષ કેટલા જડપથી પસાર થયા ! ખૂબજ સુંદર અવસર પ્રાપ્ત થયો. બ્રહ્મવિદ્યાએ જીવન પલટાવવાનું શરૂ કર્યું છે. તેનો પદ્ધતિઓમાં સગાયેલું જ્ઞાન અને તેનો યોગ્ય ઉપયોગ અચૂક સ્વારથ્ય આપે છે. 2009 થી 2019 મને આ જ્ઞાનની ગંગામાં રૂબકી મારવાનો અનુભવ મળ્યો છે. માંત્ર સંદ્રભાય્ય છે. નિતાંતાજુ સાથે બેજીક અને એડવાન્સ ફોર્સ ઇંજિનિયરિંગમાં કરવાનો મોકો મળ્યો છે. સૌ. સુનીતાજુ સાથે બંને કોર્સ ગુજરાતી માં કરવાનો હાવો મળ્યો છે.

આ એક દશકાની સફરમાં ઘણા સારા તથા નરસા અનુભવો જીવનમાં ઘટનાઓ બને. ત્યારે આ વિદ્યાનું જ્ઞાન ચોક્કસ જ મદદગાર અને ઉપયોગી થયું છે. શારીરિક સ્તરે હાઈ બીપી અને હાઇપોથાયરોઇડ ના દવાના ડોઝ ઓછા થયા છે. માનસિક સ્તરે સ્વભાવમાં ઉતાવળ-૨૨-નિર્જણતા-નકારાત્મકતા ઘટતા ગયા છે.

ભાવનાત્મક સ્તરે લાગણી પર કાબૂ-કોધ પર કાબૂ તથા બીજાની દસ્તિએ વિચારવાની શક્તિ વિકસિત થઈ છે. આધ્યાત્મિક સ્તરે ચિત્તની ચંચળતા શાંત થતી અનુભવાય છે. ‘સંતોષ’ મનની કાયમી સ્થિતિ થવા લાગી છે. વસ્તુ-વ્યક્તિ-પરિસ્થિતિનાં દબાણ સામે મન મજબૂત બન્યું છે. જીવનશૈલી બદલવા લાગી છે અને દેવ છે તેવું સભાનપણું રહે રહે છે યોગ્ય ભાષણ-મૌનનું મહત્વ સમજાય છે.

શરીર સ્વસ્થતા માટે સાચિક આહાર નો આદ્ય વદ્ધો છે તે સમજાણ આપોઆપ આવી છે. અસુખકારી ઘટનાઓ વખતે સહનશક્તિ વધી છે ગમા-અણગમાથી પરિસ્થિતિઓને તટસ્થ રીતે જોવાની દસ્તિ કેળવાઈ છે. બ્રહ્મવિદ્યાની પદ્ધતિઓ સરળ અને સચોટ છે. જેટલી સાધના વધુ તેટલી અનુભૂતિ વધુ અને શરીર મન લાગણી નાં સ્તરો પર લાખ વધુ. ખરેખર જ રાજમાર્ગ છે. પ્રેમ-જીવન-સત્ય-પ્રકાશ-સંતોષ-આદર-કૃતજ્ઞતાનાં ખરા અર્થો સમજાય છે. તે થકી પ્રગતિ માર્ગ પર આગળ વધવામાં મદદ મળી છે.

સાધક સંઘ આ જ રીતે લોકોનાં જીવનમાં પ્રકાશ ફેલાયે અને આ ભગીરથ કાર્ય માં હું પણ સહભાગી થઈ શકું તેવી હૃદયપૂર્વક ની દિશા છે.

સર્વે ગુરુદેવો તથા સાધકોને મારા ભાવપૂર્વક નમસ્કાર.

- મીના જ્યેશ્વરી

❖❖❖

બ્રહ્મનું જ્ઞાન

બ્રહ્મવિદ્યા અટેલે બ્રહ્મનું જ્ઞાન, સત્યનું જ્ઞાન... બ્રહ્મવિદ્યાની નિયમિત સાધાનાથી જીવનનું સત્ય થોડું થોડું સમજાવા લાગે છે. આપણું શરીર જ પરમેશ્વરનું મંદિર છે અને એને એકદમ સુખ્યવસ્થિત રાખવું આપણા જ હાથમાં છે. આપણા વિચાર જ એટલા શુદ્ધ થઈ જાય છે કે બિમારીનો વિચાર જ દૂર થઈ જાય છે. લગભગ ત્રણેક વરસથી હું આ સાધનામાં છું અને મેં સાદા ડોક્ટરને પણ જોયા નથી. માનસિક સંતુલન પણ વધે છે. ગુસ્સો ઓછો થાય છે. શાતિ અને આનંદનો અનુભવ થાય છે.

All thanks to Brahmavidya.

- રિકલ એમ. વોરા

આત્મવિકાસ

મેં પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમ ગ્રાણ વખત કર્યો અને પ્રગત અભ્યાસક્રમ પહેલી વખત કરી રહ્યો છું.

પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમ કરતી વખતે શારીરિક સ્તર પર ઘણોજ ફાયદો થયો અને મારી કામ કરવાની ક્ષમતા ઘણીજ વધી ગઈ.

મારા વ્યાપારને હીસાબે મારે ઘણીવાર વિદેશમાં પ્રવાસ કરવો પડતો હતો. Abroad travel કરવું પડતું હોય છે પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમ કર્યા પછી મને વેલુ ઉત્તીને જવું અને Late Night આવું સહૃદ્દુ થઈ ગયું. USA જવામા અને પાણી આવતા Jet Leg ની અસર શરીરા ઉપર વધુજ ઓછી અથવા નહીંપત થાય છે.

છેલ્લા 2 વર્ષ થી હું અહીં AIRIA (All India Rubber Industries Association of India) મા કાર્યરત થયો છું. અને આ વર્ષે All India Rubber Expo કરીએ છીએ તેમા હું Organising Committee નો Member થયા હતો આ એપ્ઝો 17-19 Jan 2019 ના થઈ ગયો.

આ AIRIA નો આ દસનો Expo હતો અને તે અમે સૌથી મોટો Expo Plan કરીએ હતો અને મને કહેતા ગર્વ થાય છે કે જીવનના બધા તબક્કા ઓળિ જવાબદારી નિભાવતા આ બહુ મોટી જવાબદારી ધીરજપૂર્વક મને સફળતાપૂર્વક પૂરી કરી શક્યો Expo માં 437 Booths of India & Abroad હતા અને 26000 International અને Visitor's એ ખૂબજ સારુ Business કરી શક્યા.

આ Expo સાથે સાથે workshop, Domestic Reverse Buyer Seller Meet & International Rubber Conference પણ Plan કરી હતી આ બધી Activity અમે સફળતા થી યોજુ શક્યા અમે ધીરજ અને Plan સાથે કામ કર્યું આ બધું કરવામા મને બ્રહ્મવિદ્યાનો અભ્યાસ કરવાથી ધૈર્યનાપૂર્વક, સફળતાપૂર્વક આયોજન કરવામા મદદ મળી અને આ Event અને સફળતાપૂર્વક Teamwork ક્રાંતા આયોજન કરી શક્યા એ માટે હું બ્રહ્મવિદ્યાનો ખૂબ ખૂબ આભાર માનું છે. અને આ સાથે ટીચર તેમણે અમને ખૂબ ધીરજ થી અને ખંતપૂર્વક બ્રહ્મવિદ્યા શીખવાન્યુ માટે એમનો ખૂબ ખૂબ અણણી છું.

❖❖❖

નવો વળાંક

બ્રહ્મવિદ્યા કરવાના ખૂબજ ફાયદા છે. શ્વસનપ્રકાર અને દ્યાનની સાધના રોજુંદા કરવાલી મારી ઓસ્ટોપોરીસીસ તથા મારા પતિની ડાયાબીટીસ જેવી બીમારીઓ દૂર થાઈ છે. અમે પ્રાથમિક અભ્યાસક્રમ 2017 જન્યવરી માં હિંદીમાં શુરૂ કર્યો હતો. ત્યાર પછી અમે ગુજરાતીમાં પ્રાથમિક કોર્સ કર્યા હવે અમે પ્રગત અભ્યાસક્રમ કરી રહ્યા છે. અમે શ્વસનપ્રકાર અને દ્યાનની સાધના રોજુંદા કરીએ છે. બ્રહ્મવિદ્યાની સાધનાથી અમારા જીવનમાં નવો વળાંક આવ્યો. મારી નમ્ર વિનંતી છે બધાજ સાધકોએ બ્રહ્મવિદ્યાનો પ્રચાર કરીને બધાને પ્રાથમિક કોર્સમાં જોડાવા પ્રેરિત કરે જેનાથી બધાને આના ફાયદા થાય.

- ડૉ. મોના ડી. શહા.

STRUGGLE ENDS WHEN GRATITUDE BEGINS

મેં ચાર વાર પ્રાથમિક ને બે વાર પ્રગત અભ્યાસક્રમ કરેલ છે . શ્વસન પ્રકારની સાધના નિયમિત રૂપે કરું છું. શ્વસન સુધ્યર્થું હે ને એનો અનુભવ શારીરિક સ્તર પાર રોજિંદા કાર્યોમાં લઈ શકું છું ને માનસિક સ્તર પર અપાર શાંતિ નો અનુભવ લઈ શકું છું. 108 સૂર્યનમસ્કાર સ્પર્ધા માં સહજતાથી પૂર્ણ કર્યો. જે પ્રાણ ની ક્ષમતા વધી હોય એ દાખવે છે. સંબંધો સુધ્યર્થી છે . શ્વસન પ્રકારની નિયમિત સાધનાથી શરીર અચ્યુક અને પૂર્ણ લાગે છે. જાહે પરમેશ્વરનું મંદિર હોવાનો સુખદ અનુભવ જે હું શબ્દો માં વર્ણવી શકતી નથી.

વારંવાર પ્રાથમિક ને પ્રગત અભ્યાસક્રમ કરવાથી સાધનાની દઢતા વધી છે ને સાધના અચ્યુકતાથી થાય છે જેના લીધે શારીરિક ને માનસિક સ્તર પણ ઘણા સારો ફેરફારો થયા છે. જે પણ પદ્ધતિઓ અભ્યાસક્રમમાં આપી છે એ વારંવાર અભ્યાસક્રમ કરવાથી અચ્યુકતાથી થાય છે ને એનાથી ઘણા ફેરફારો જીવનમાં જળાય છે. દ્યાનની સાધનામાં બેસાય છે જે એમાં જાહે પ્રકાશનો પુંજ રીતસરણો મળે આલીગન આપે છે ને મળે એના ડેન્ડ્રબિંડ્સ માં ખેંચેને લઈ જાય છે. શબ્દો વેક્ટફાના ઓછા થયા છે – મૌન ની સાધના વધી છે ને અની શક્તિ નો પરચો પણ મળ્યો છે. ભૌતિક વળતર કોઈ કામ માટે આપ્યા પછી પણ વધારે કંઈક આપવાની અનુભૂતિ થાય છે . પ્રકાશ માં અસ્થ થવાની ભાવનાથી સમર્પણ નો ભાવ વદ્યો છે. અજ્ઞાનનાં બાહ્ય ખંડમાં થી જાહે મારો પ્રકાશન ખંડમાં પ્રવેશ થયો છે. પ્રકાશની સમજમાં પ્રવેશ થયો છે જેના સ્પેંડ નિયમિત અનુભવાય છે. મારા જીવનમાં આમૂલ્યાં પરિવર્તન જળાય છે. મન વધારે શુદ્ધ , હલકું , સંતોષ, કૃતજ્ઞતા ને સમર્પણની ભરપૂર લાગણીઓથી ભરાયેલું જળાય છે. દરેક કાર્યમાં નાવીન્ય જળાય છે– જે સૂચ્યે છે કે મારી સુજનશીલતા વધી છે ને સમજ સ્પષ્ટથર્ડ છે.

દ્યાનમાં મહાન વિભૂતિઓ નું અદશ્ય સાનિદ્ય, મારા ગુરુઓનું આદ્યાત્મિક સાનિદ્ય વર્તાય છે ને અહોભાવ નો ભાવ વધી જાય છે. સાધનાથી જીવનના નિયમો વધુ અચ્યુકતાથી પાણું છું જેનાથી મારુ જીવન સુયવસ્થિત થયેલ છે. નિયમિત સાધનાની સારી આદાટથી નિમ્નાંથિયેલી સ્મૃતિ ને લીધે જીવનમાં પ્રજા ની પૂર્ણ અભિવ્યક્તિ ઘડાઈ આવેલી દેખાય છે. બાહ્યજીવન વ્યવસ્થામાં, સુસંગત બન્યું છે જેની સાથે આંતરિક જીવન ની વ્યવસ્થાની સુસંગતતા પણ અનુભવાય છે– સંતોષ, કૃતજ્ઞતા ને આભાર નો અનુભવ. મારા ગુરુઓના આશીર્વાદ મારફત હું ઉત્તરોઉત્તર સાધનામાં આગળ વધી રહી છું ને પ્રકાશ પ્રસરાવવાનું કાર્ય કરી રહી છું. આભાર!

❖❖❖
સ્કૃતિ

- નીલા ધૂપ

બ્રહ્મવિદ્યા વિષે કહેવું અને તેના ફાયદાના વર્ણન કરવા એ ખરેખર જ અધરું છે. સવારે કરેલી સાધનાથી શરીર સ્કૃતિથી અને શક્તિથી ભરાઈ જાઈ છે. બધો થાક અને આગસ કયા અલોપ થર્ડ જાય છે તેની ખબર જ પડતી નથી.

હું તારણેવ રહેતી હતી જાન્યુઆરીના પહેલા અડવાડીયમાં અમે કાંદિવલી શિક્ષણ થયા. આ શિક્ષણનું કામ ખરેખર જ અધરું છે જુંદગીમાં પહેલીવાર 40 વરસથી વસાવેલું ઘર ખાલી કરવું અહુદું નથી. પણ રોજની સાધનાથી મળે શરીરિક અને માનસિક બળ મળતું અને હું સ્કૂર્ટેની વધુ જ કામ કરતી.

ગયા વર્ષ અને સિક્કીમ કરવા ગયા હતા ત્વાં પણ રોજ સવારે બધાથી હેલી ઉકીને હું બ્રીદિંગ એક્સરેસાઈજની સાધના કરતી. તેથી આપો દિવસ ભરચક પ્રોગ્રામ થી ભરેલો ખૂબ જ સારો જતો. બ્રહ્મવિદ્યાના શિક્ષકોનો ખૂબ આભાર, જેમને અમને ખૂબ ધન્ય બનાવ્યા.

- સુલભા ભરચંટ

आनंदयात्रा

छेष्ठा त्रण वरसथी ब्रह्मविद्या प्राथमिक वर्ग सर्गंग चालु જ છે તેમ જ સાથે સાથે પ્રગત અભ્યાસક્રમની પણ ચાત્રા ચાલુ છે.

મારી ભિત્ર પરિદા જેને મને આ અભ્યાસ કરવા આંગળી ચીંધી તેમ જ મારા શિક્ષક જેમને બ્રહ્મવિદ્યાનું ખૂબ ગૂઢ વિજ્ઞાન અતી સરળતાથી અને ખૂબ જોમથી સમજાપ્યું માટે હું તેમની ખૂબ ખૂબ આભારી છું.

સતત પંદર વરસથી Jain Philosophy, બ્રહ્મકુમારી તેમ જ યોગનો અભ્યાસ, વાંચન, શ્રવણ કરતી હતી પણ હંમેશા તેને Application માં મુક્તવામાં કાંઈક તો કમી લાગતી હતી એ કમી આ આ બ્રહ્મવિદ્યાના અભ્યાસ ક્રમે પૂરી કરી. મને એક દિશા આ માર્ગ પર ચાલવા સાંપડી હજુ પા પા પગલી ચાલી રહી છું. પણ જરૂર આગળ વધીશ તેનો વિશ્વાસ છે.

આ અભ્યાસ કરતા કરતા શારીરિક, માનસિક તેમજ આધ્યાત્મિક સ્તરની પ્રગતિ સાથે સાથે ધૈર્ય, હૃતજ્ઞતા, સંતોષ, વગેરે ગુણોનો વિકાસ થાય છે ક્યારે ? તે ખબર જ નથી પડતી! નલિકા રહિત ગ્રંથીઓ, conscious mind, sub conscious mind importance દ્યાનની સાધના થી જુંગિનાં કેવા બદલાવ લાવી શકીએ છીએ જ્યારે એ ખબર પડે ત્યારે નકારાત્મક વિચારોને તો પીછેછ જ કરવી પડે છે.

શ્રસન પ્રક્રિયા સમજવાથી આપણા શ્રસનની પ્રક્રિયામાં સુધારો. Best Breather Best Thinker! ટીચરનું વાક્ય!

બ્રહ્મવિદ્યાનો અભ્યાસ જીવનનો દંદિકોણ જ બદલી નાખે છે. આજે છેલ્લા પાંચ-વરસથી ચાલતા સંઘર્ષમય જીવન વર્ચ્યે પણ હું ધૈર્ય, સંતોષ અને આનંદથી ઉત્સાહિત જીવન જીવી રહી છું.

બ્રહ્મવિદ્યાનો પક્ષતી ધારી નાની મોટી તકલીફો સ્વયં દૂર કરવામાં મદદગ્રદ્ધ થાય છે. દરેક કલાસ અર્ટેક કરીને જ્યારે બહાર નીકળું છું. ત્યારે કોઈ મૌધાદાર રૂપા માં મસાજ કરીને બહાર નીકળીએ તેના કરતા પણ વધારે હળવાશ તેમજ પ્રકાશ જાણો મારા શરીરમાં પ્રસરી ગયો હોય તેવો અનુભવ થાય છે!

હું આભારી છું! આભારી છું ! આભારી છું.

- જાગૃતિ શાહ

કાંઈદવી વર્ગ

શીખવા જેવું અમૂલ્ય જ્ઞાન

બ્રહ્મવિદ્યા એ એવી વિદ્યા છે જે આપણી સમસ્યાઓ , રોગોને તકલીફોને સીધું મૂળમાંથી જ દૂર કરી નાખે છે. મારી પેટ ની તકલીફ ખુબ જ ક્રિટિકલ હતી ,ધણી દવાઓ વધતી જતી હતી . પ્રથમ મેં બ્રહ્મવિદ્યાનો બેઝિક કોર્સી કર્યો તેમાં શીખવામાં આવેલી જ્યસન ક્રિયા અને દ્યાન થી મને ધાણા ફાયદા થયા . આપણું આપું જીવન જ્વાસ અને વિચારથી ચાલે છે . બ્રહ્મવિદ્યામાં આપણો જ્વાસ અને વિચાર સારો થાય એના પર દ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવે છે. હવે હું પ્રગત અભયાસક્રમ કરું છું. પ્રગત અભયાસક્રમથી તો જીવનનો અભિગમ બદલાઈ ગયો છે.

પહેલા બધી પરિસ્થિતીઓમાં ફરિયાદો જ રહેતી, પ્રતિકૂળતા જ દેખાતી , પણ હવે જીવનમાં સાનુકુળતા, આદર, સંતોષ , હૃતજ્ઞતા, પ્રેમ, અને ધૈર્ય જેવા ગુણો વિકસિત થયા જે આપણામાં જ હતા પણ ખબર ન હતી. કોઇપણ વિષમ પરિસ્થિતીમાં પણ સંતુલન માં રહી શકીએ એવું જ્ઞાન મળ્યું , જીવનનો દંદિકોણ સકારાત્મક થઈ ગયો . બધી જ્યાએ વ્યવસ્થા અને આનંદ દેખાય છે. દરેક વસ્તુમાં, વનસ્પતિમાં , પ્રાણીમાં અને વ્યક્તિમાં પરમેશ્વર દેખાય છે. આ રીતે શારીરિક, માનસિક અને આધ્યાત્મિક સ્તરે ખુબ જ પ્રગતિ થયેલ છે. માટે આ અમૂલ્ય જ્ઞાન બધાએ શીખવા જેવું છે.

હું આભારી છું અમારા ગુરુજી ની જેમને આ અમૂલ્ય જ્ઞાન અમને આપ્યું.

- પદ્ધતી લીખાયીથા

❖❖❖

પ્રભૂકૃપા

પરમેશ્વરની પ્રેરણાથી બ્રહ્મવિદ્યાથી હું જોડાયો અને પ્રેમાળ – લાગણીશીલ અંદરથી મુદુ અને બહારથી શિસ્તપ્રિય. સદગુરુ મળયા. એમના સાનિદ્ય અને વાણીથી જીવનમાં ધાણા જ પરિવર્તનો આવી ગયા છે. જેનાથી મને તૃપ્તિ અને સંતોષના અનુભવો થયા છે.

પહેલા વાંચન કરવામાં થોડી અડચણ થતી હતી – નસો ખેંચાતી હતી. તે હમણાં ચંચા વગર સ્પષ્ટપણે વાંચી શકું છું. (Eye sight) ક્રષ્ણ સારી થઈ છે.

મારો સ્વભાવ ઉતાવળીયો હતો – મારામાં ધીરજની ઓછપ હતી સાધનાથી એમાં ફરક પડ્યો છે. હવે હું થોડીવાર માટે થંભીને – વિચારીને આગળ વધી શકું છું.

રોજ – મેળ (હીસાબ-કિતાબ) લખવામાં કંટાળો આવતો હતો. તે હવે આસાનીથી – ઉત્સાહથી ડે – ટૂ – ડે – વ્યવસ્થિત થઈ જાય છે.

જગતને જોવાની ક્રષ્ણિમાં ફરક પડ્યો છે સર્વત્ર પ્રેમ-પક્ષાશ વ્યાપ્ત છે. તેનો જીવનમાં અનુભવ થાય છે. પ્રેમ-પક્ષાશ પ્રગટાવાથી સામેથી ભમતા પ્રેમ-પક્ષાશથી શરીરમાંથી અસંખ્ય જરણાઓ બહેતા હોય તેનો અનુભવ દ્યાનના થાય છે.

ટેપ-ગુરુના સાનિદ્યમાં આવવાથી આધ્યાત્મિક લેવલ જળવાયલું છે. અને તેમાં ઉત્તરોત્તર વધારે થાય છે. તેથી કહું છું કે (હું આભારી છું) હું સર્વનો આભારી છું.

- નેમજુ વ્હી. શાહ.

આનંદીજીવન

હુ પ્રભુની આભારી છુ કે મને બ્રહ્મવિદ્યા કરવા માટે એક તક મળી. આ અભ્યાસક્રમથી શારીરિક, માનસિક, અને આદ્યાત્મિક રીતે જે મળ્યુ એ અવર્ણનીય છે. મને મારા સાથી, મારા અંદર નું અને બાહ્યનું જગત (વિશ્વ) સાથે ના વિચાર, વાણી, અને કિયા પ્રતે સ્પષ્ટતા મળી.

ક્ષસન પ્રકાર ની સાધના થી શારીરિક રિટે મને ધારું સારું, સ્કૂર્ટિમય લાગવા લાગ્યુ. પહેલા કરતા મારા માં હવે ચાલવાની સ્ટેમિના અને સ્પીડ વધી છે. હવે ધરના કામ જડપથી અને આનંદથી થાય છે. સાધના કરીને મને ખુશી થાય છે કારણ મારા ચેહરાની ત્વયા પરના જે ડાઘ હતા, તે ધાણા ઓછા થઈ ગયા.

માનસિક રિટે હું મજબૂત અને આત્મવિશ્વાસ સંપત્તિ અનુભવું છું. કોઈપણ અધ્યક્ષ કામ આપે તો પણ હું અને સ્પષ્ટતાથી સ્વિકારીને આગળ વધવાનું પગલું બરી શકું છું. અત્યારે મારામાં જે પણ સારી ખરાબ લાગણીઓ, ઉદ્ભવે અને થોડા ધાણા અશે સંતુલનમાં રાખવાની ક્ષમતા વધી છે. મન થી બીજાના ભલા માટે કાઈપણ કરવા માટે હૈમેશા તૈયાર રહ્યું છું.

બ્રહ્મવિદ્યા મા ગુરુજુ ના સાનિદ્યમાં આદ્યાત્મિક પ્રવેશ, એક અલૌકિક અવિસ્મરણીય લહાવો છે. મને હું કોણ, આ ધરતી પર શા માટે આવી એનું ઉકેલ મળ્યુ. મારા અંદર અને બાહ્ય વિશ્વને જાણવાની ને જોવાની દણી મળી – પ્રભુ ના ગુણાની સ્પષ્ટતા, હું આખા વિશ્વમા મારા મા પ્રભુ–સૌમા પ્રભુ. પ્રભુના ગુણોને વિકસિત કરવા તરફ આગાડ વધવા પ્રેરિત થાઉં છું. જે મને સ્વાભાવિક અને આનંદમય લાગે છે. પ્રેમની લાગની થી સૌનું મંગલ પ્રેરાય છે. નિસ્વાર્થ પ્રેમ થી હ્યું છલકાય છે.

હું આ આનંદના પલોને સિંચીને માનવસ્પરૂપે ધન્ય બની, સાધનાથી, દ્યાનથી, ગુરુની વાણી થી હું ધન્ય બની. જેના માટે પરમેશ્વરની અને ગુરુઓની આભારી છું. હું જે પામી એ સૌ પામે. પ્રકાશ બધી જગ્યા પ્રસરે. હું આભારી છું. હું આભારી છું. આભારી છું.

- હેમલતા શાંદ

ગ્રાંટરોડ વર્ગી

આ ગુજરાતી ‘પ્રજ્ઞા’ નું બીજું વર્ષ છે. લખાણમાં જાણતા/અજાણતા કંઈ ભૂલ થઈ હોય તો મોટું મન રાખી માફ કરશોજુ.

નીચે જણાવેલ સાત સ્થળોએ ગુજરાતીના પ્રાથમિક વર્ગ ચાલે છે.

- 1) વિલેપારો (વેસ્ટ) : 9819502058
- 2) ગ્રાંટરોડ (વેસ્ટ) : 9819672895
- 3) કાંદિવલી (વેસ્ટ) : 9930095865
- 4) બોરિવલી (વેસ્ટ) : 9833017577
- 5) ઘાટકોપર (ઇસ્ટ) : 9819502058

નીચે જણાવેલ ત્રણ સ્થળોએ ગુજરાતીના ‘પ્રગત’ વર્ગ ચાલુ થવાના છે.

- 1) ઘાટકોપર (ઇસ્ટ) : 9819502058
- 2) ગ્રાંટ રોડ (વેસ્ટ) : 9819502058
- 3) વિલેપારો (વેસ્ટ) : 9819502058

બ્રહ્મવિદ્યા અને આધુનિક તંત્રજ્ઞાનનું જગા

બ્રહ્મવિદ્યા APP (Audio Media) આપણે વિકસિત કર્યું છે.

Website : www.bhahmavidya.net
 Facebook : BramhavidyaSadhakSangh
 Twitter : vragnavudtass,
 YouTube : brahmavidyasadhaksangh

આ પર બ્રહ્મવિદ્યાની માહિતી ઉપલબ્ધ છે. તેની સાથેજ Mass SMS, bit.ly link, Whatsapp આ માર્ક્ઝેટ મોટા પ્રમાણમાં પહેલાંના અને આજના સાધકોને સંપર્ક સાધી રહ્યા છે. SKYPE દ્વારા ભારતનાં અને વિદેશનાં સાધકોને બ્રહ્મવિદ્યાનો અત્યાસક્રમ શિખવીએ છે. આધુનિક તંત્રજ્ઞાન માર્ક્ઝેટ જગતનાં કોઈપણ જ્યા ઝરની પહુંચી શકીએ છે.

ગુજરાતી પહેલી પ્રજ્ઞા નું પ્રકાશન - 2018

ગુજરાતી પ્રગત અભ્યાસક્રમ, વાર્ષિક વિદ્યાર્થી સંમેલન, ધાટકોપર

પહેલું વાર્ષિક ગુજરાતી સંમેલન, ધાટકોપર

બ્રહ્મવિદ્યા આરોગ્ય અને ચશાની તમારી શુદ્ધચાવી
આધ્યાત્મિક ક્ષસન પ્રકાર અને દ્યાન
સાધનાની પ્રાચીન ચોગ પદ્ધતિ

બ્રહ્મવિદ્યા સાધક ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટનો

બ્રહ્મવિદ્યા સાધક સંઘ

બ્રહ્મવિદ્યા સાધક ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ : રજીસ્ટ્રેશન નં. E-1995

📞 022 - 2533 9977, 022 - 2534 7799 • Visit : www.brahmavidya.net